

panorama

inforegio

31

Toamna 2009

Schimbările climatice –

reacții la nivel local

EDITORIAL

Dirk Ahner

3

TRECERE ÎN REVISTĂ

4-7

Schimbarea climatică – reducerea de emisii acum, adaptarea la viitor

8-11

INTERVIURI

Jeremy Rifkin – Chitra Nadarajah – Alain Hubert – Juergen Kropp

12-13

GENERAL

Güssing: unde dezvoltarea durabilă devine rentabilă

14-16

LA FAȚA LOCULUI

La Réunion – o insulă cu o misiune

17

DIAGNOSTICAREA PROBLEMELOR

FEDER – eliberarea de fonduri pentru stimularea eficienței energetice

18-19

BAZĂ COMUNĂ

Acționând împreună împotriva schimbării climatice

20

AFLĂ MAI MULTE

21

REGIO CONTEAZĂ

Un nou comisar însărcinat cu politica regională – prezentarea domnului Pawel Samecki

22-23

ÎN INTERIORUL PROIECTELOR NOASTRE

Popakademie, Mannheim – centrul de Nanosănătate

24-25

LUCRUL ÎN REȚEA

Comunicarea – un avantaj pentru planetă

26

NUMĂRUL TRECUT, NUMĂRUL VIITOR

27

AGENDĂ

28

EXPRIMAȚI-VĂ OPINIA

Fotografii (paginile):

Coperta: Istockphoto

Paginile 4, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 19, 24, 25: © EC

Paginile 5, 10, 24, 25, 26: © Istockphoto

Pagina 9: © Rebecca McDonnell

Pagina 10: © International Polar Foundation, R. Robert

Pagina 11: © Juergen Kropp

Pagina 12: © EEE GmbH

Pagina 18: © JCR

Pagina 22: © HorstHamann / Popakademie

Pagina 23: © CNH

Editor: Raphaël Goulet, Comisia Europeană, DG Politică Regională

Această publicație este tipărită în engleză, franceză și germană pe hârtie reciclată și este disponibilă online în 21 de limbi la http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panora_ro.htm

Opiniile exprimate în această publicație sunt cele ale autorului și nu reflectă neapărat opiniile Comisiei Europene.

Schimbările climatice – impact universal, efecte regionale

Principala provocare cu care se confruntă planeta noastră la ora actuală, o reprezintă schimbările climatice – o amenințare globală cu multe fețe diferite. De la inundații la secetă, felul în care suntem afectați de schimbările care ne lovesc astăzi și acelea care ne vor afecta mâine, variază în funcție de regiunea în care locuim. Și de aceea trebuie să tratăm impactul tocmai la nivel regional. În timp ce guvernele se reunesc la Copenhaga pentru cea de a 15-a Conferință a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice pentru a încheia acorduri în vederea reducerii de emisii, regiunile conlucrează pentru a-i ajuta pe oameni să se adapteze inevitabilelor schimbări ce vor veni.

Ca economist și consilier politic pe probleme de schimbări climatice, Jeremy Rifkin explică faptul că dezvoltarea regională este esențială în acest context, deoarece aici sunt cheltuite fondurile. Îl interviuăm pe dl Rifkin pentru a afla mai multe despre ideile sale cu privire la ceea ce trebuie făcut pentru a limita eliberarea de emisii și despre faptul că este necesar a se iniția o cea de a treia revoluție industrială, bazată pe generarea de energie de distribuție și nu centralizată, dacă vrem să acordăm o șansă menținerii emisiilor la un nivel scăzut și sigur.

În această ediție a Panoaramii sunt examinate, de asemenea, cele mai recente modificări aduse Fondului European de Dezvoltare Regională care acum poate susține construirea de locuințe eficiente din punct de vedere energetic. Dacă țările membre ar vota, ar putea fi eliberate fonduri de până la 8 miliarde euro pentru a promova acest obiectiv vital.

Impactul creșterii temperaturii globale își face deja simțită prezența. Pe măsură ce tiparele vremii devin extreme, iar sănătatea publică este împovărată de valuri de căldură și de boli ce apar din această cauză, tocmai politica regională este suficient de flexibilă pentru a-i spijini pe europeni să facă față provocării de a se adapta la o situație care evoluează constant.

Dirk Ahner

*Director General, Comisia Europeană
Direcția Generală Politică Regională*

”...trebuie să tratăm impactul schimbărilor climatice tocmai la nivel regional”

SCHIMBAREA CLIMATICĂ – REDUCEREA DE EMISII ACUM, ADAPTAREA LA VIITOR

62 % dintre europenii chestionați cred că schimbarea climatică reprezintă problema cea mai semnificativă cu care se confruntă lumea la ora actuală, o amenințare pe care atât politica regională și Comisia Europeană în general, o iau în serios. UE este pe cale de a pune la punct o serie de măsuri care să creeze rezistență la efectele schimbării climatice și să reducă nivelul emisiilor.

Panorama examinează toate acestea și are în vedere implicațiile schimbării climatice și felul în care politicile și acțiunile luate în această privință se pot combina pentru a face față impactului emisiilor deja eliberate precum și reducerea viitoarelor nivele ale acestora.

Energie în schimbare

Ne aflăm la o răscruce de drumuri unde direcția „nici o modificare” pur și simplu nu mai este o opțiune. Drumul de aici înainte implică o reconsiderare în întregime a modului în care ne procurăm, folosim și conservăm energia și resursele naturale – factorii cheie în a încetini schimbarea climatică și în a contribui la o dezvoltare mai durabilă.

Această reevaluare radicală poate de asemenea oferi UE mijloacele de a ieși din declin economic prin exploatarea a ceea ce începe să fie considerată ca cea de-a treia revoluție industrială – dezvoltarea rapidă a unui sistem energetic în totalitate nou.

Experții recomandă o trecere masivă către o economie cu emisii scăzute de carbon: sisteme de electricitate „curate”, un consum de energie mult mai redus și un consum mai ridicat de energii reînnoibile, de asemenea și pentru punerea în mișcare a mijloacelor transport. Întrebarea este, așadar, cum poate UE transforma provocările schimbării climatice într-o oportunitate?

Energie „curată” – revigorarea economiei

La ora actuală, impulsivitatea surselor de energie reînnoibile a creat deja 300 000 de locuri de muncă în acest sector. Pentru a face față declinului economic UE își încurajează membrii să investească mai mult în energie eficientă, tehnologii „curate”, transport „curat”, conexiuni energetice și rețele broadband.

Din fondurile alocate de politica de coeziune, mai mult de 65 % (230 de miliarde de euro) sunt alocate investiției în patru sectoare prioritare: oameni (locuri de muncă), întreprinderi, infrastructură și energie, cercetare și inovație. Această focalizare este esențială de vreme ce aceste priorități vor contribui la o refacere mai rapidă,

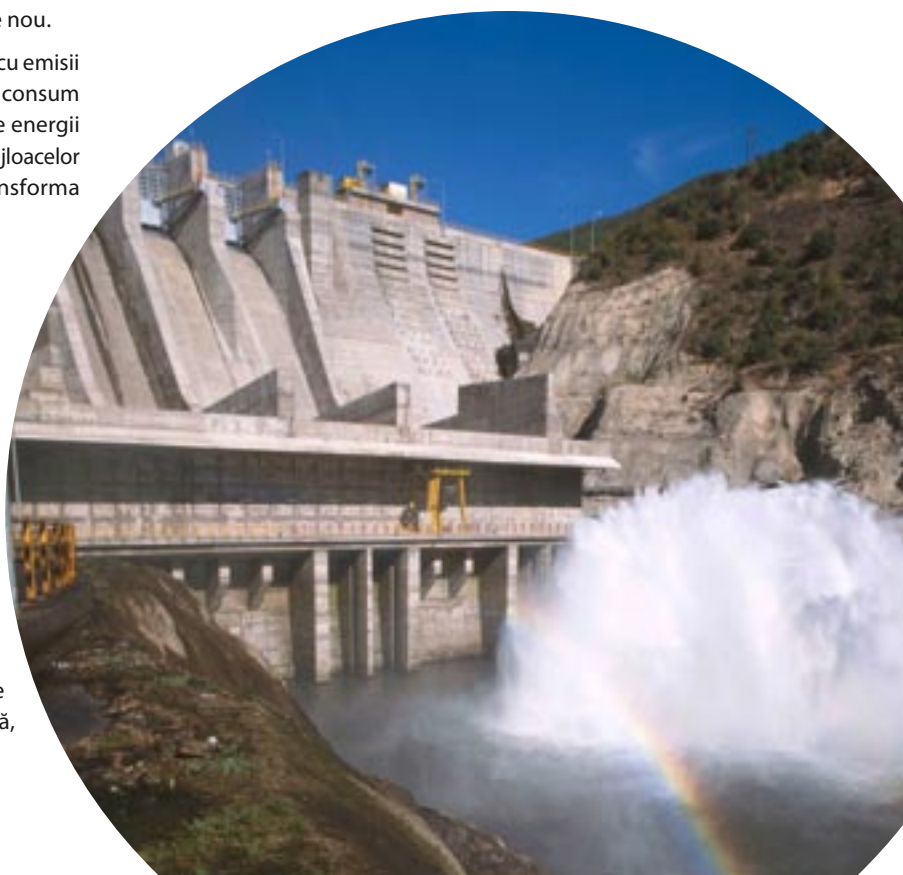
În mai acest an, Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER) a fost modificat pentru a extinde obiectivele sale de a susține investițiile energetice în clădiri. Acum include investiții în energii eficiente și reînnoibile în sectorul de locuințe pentru toate țările din cadrul UE. Acestea pot ajunge până la 4% din totalul alocațiilor FEDER, ceea ce înseamnă că o sumă de până la 8 miliarde de euro poate fi dedicată eficientizării energetice și surselor reînnoibile în sectorul rezidențial dacă statele membre aleg să realoce fondurile acestor priorități (mai multe informații la pagina 17).

îmbunătățirea competitivității și vor ajuta UE să se adapteze la o economie cu emisii scăzute de carbon.

Este evident că sursele de energie reînnoibile, rețelele de electricitate inteligente, vehiculele pe bază de electricitate și hidrogen, tehnologia bateriilor și produsele și serviciile eficiente din punct de vedere energetic vor reprezenta sectoarele de creștere ale deceniilor imediat următoare.

UE în vârful acestei piețe în dezvoltare

UE este bine plasată astfel încât să beneficieze de această trecere, fiind deja activă prin instalarea de surse de energie reînnoibile. Liderii mondiali în domeniul energiei reînnoibile se află pe teritoriul UE, care trebuie să folosească acest avantaj ca punct de lasare în tehnologiile cu emisii reduse de carbon și alte eficientizări. Factorul cheie în atingerea acestui scop este cercetarea.

Un recent Plan strategic tehnologic va coordona finanțarea și cercetarea în domeniu pentru a maximiza potențialul acestuia. Efortul public, industria europeană și cercetătorii, sunt deja reuniți sub șase inițiative industriale europene: energie eoliană, solară, bio, captarea și stocarea carbonului, rețele de electricitate inteligente și fisiune nucleară.

Promovarea eficienței energetice și adoptarea produselor nepoluante este unul dintre obiectivele cheie ale Planului

Politica de coeziune reprezintă investirea a 105 miliarde de euro în:

- cercetare, tehnologie și eco-inovație, incluzând fonduri către întreprinderile mici și mijlocii (3 miliarde de euro);
- economia emisiilor scăzute de carbon, investind în transportul și energia durabile (48 de miliarde de euro);
- sprijinirea tuturor țărilor UE în respectarea legislației de mediu (54 de miliarde de euro, dintre care 28 de miliarde vor fi cheltuite la gestionarea deșeurilor și apelor)

Rezerve energetice pentru un nou secol

Nu avem pentru ce să rămânem blocați în dependența de energia care ne-a alimentat în trecut. Orașul **Kistelek** din Ungaria a primit aproape 1,6 milioane de euro (2004-2006) de la fondurile de dezvoltare regională pentru a exploata **energia geotermică**. Ca rezultat, opt instituții publice sunt aprovizionate cu energie geotermală, la un preț mai mic decât aprovizionarea cu gaz și, în același timp, acest proiect oferă un exemplu pentru alte guverne locale care să ia în considerare instalarea unor sisteme similare.

Operarea sistemului nu necesită o supraveghere exagerată și a fost posibilă înlocuirea învechitei încălziri cu gaz cu tehnologie mai ieftină, adecvată din punct de vedere al mediului, ceea ce a dus la economii de 10% în asigurarea furnizării de căldură instituțiilor în cauză, în timp ce emisiile poluante din zonă au fost reduse.

În **Brandenburg**, Germania, finanțarea regională a alocat aproape 8 milioane de euro în construirea unei uzine pentru **Odersun**, o companie care fabrică **celule solare** și care le-a furnizat pe cele care au alimentat cu energie Parcul Olimpic de la Beijing. Compania este specializată în celule solare cu film subțire pe bandă de cupru. Libertatea design-ului și aplicabilitatea pe care acesta o permite a făcut ca celulele fotovoltaice să fie utilizate într-un mod mai diversificat, permițând mai multe aplicații pentru energia solară.

european de recuperare economică, care conturează reacția UE față de criza economică și ne conduce către o economie creativă, bazată pe cunoaștere.

Adaptarea la schimbarea climatică

Deși politicile și fondurile pot încetini rata emisiilor de gaze cu efect de seră, deja au fost eliberate în atmosferă suficient de multe pentru a avea un impact semnificativ asupra climatului. În aprilie 2009 Comisia a înaintat o carte albă asupra schimbării climatice pentru a grăbi reducerea vulnerabilității UE la impactul acestei schimbări. Deși multe din impacturi vor fi dependente de geografia locală, va fi necesar ca măsurile de adaptare să fie puse în practică la nivel național sau regional.

Cele mai vulnerabile regiuni din UE se află în Europa de Sud, bazinul mediteranean, câteva regiuni la frontierele extreme ale UE și Arctica. Câmpii inundabile, ghețari, insule și zone de coastă vor avea de asemenea de înfruntat probleme particulare.

Oamenii și organizațiile care în mod normal nu pot coopera sunt reuniți de finanțarea Politicii Regionale, ce se concretizează în cooperări transfrontaliere, transnaționale și interregionale. Inundații, incendii de pădure și alte evenimente catastrofale cauzate de schimbarea climatică nu de opresc la frontiere. Din acest punct de vedere Politica Regională are o valoare particulară sporită.

A înțelege cum se prezice schimbarea climatică

O informare corectă asupra posibilelor impacturi ale condițiilor climatice extreme, este vitală dacă vrem să fim pregătiți pentru consecințele acestora. Din fericire cercetarea devine din ce în ce mai sofisticată. Iată o explicație a celor trei scenarii la care se face referire cel mai adesea:

Scenariul A1 este cel în care urmăm abordarea „nici o modificare” și continuăm să ne concentrăm atenția pe inovații rapide și cifre de afaceri imense cu prea puțină preocupare pentru durabilitate – reprezintă cel mai negativ scenariu.

Scenariul B2 este opusul primului. Acesta va avea loc dacă vom pune în aplicare preocupările cărora le dăm glas la ora actuală și devenim o cultură durabilă, a emisiilor scăzute de carbon – scenariul cel mai bun.

Scenariul A2 este cel mai utilizat de către cercetarea europeană, o lume în care încă ne concentrăm pe liberul schimb dar ne străduim să devenim durabili – acesta este scenariul căii de mijloc.

Nu avem altă soluție, decât adaptarea

La începutul secolului 21, vedem pentru prima dată că modul în care folosim resursele pământului are un profund efect negativ supra ciclurilor fizice ale planetei – circuitele apei, azotului, oxigenului și, mai ales, ciclurile dioxidului de carbon sunt afectate de cele 6 miliarde de oameni pe care îi găzduiește planeta.

Schimbarea climatică va avea impact asupra fiecăruia dintre noi și, de asemenea, asupra speciilor cu care împărțim planeta. Iată doar trei dintre principalele domenii care vor fi afectate într-un mod dramatic și ceea ce fac UE și Politica Regională ca să-i ajute pe europeni să se adapteze acestor efecte:

APA

Se prognozează că schimbarea climatică va duce modificări importante în accesul la apă pe teritoriul european, cu deficit crescut de apă, mai ales în Europa de Sud, și un mai mare risc de inundații pe cea mai mare parte a continentului.

Cel puțin 11 % din populația Europei și 17 % din teritoriul său au fost afectate de deficitul de apă până la această dată. Tendințe recente arată o creștere semnificativă a deficitului de apă pe întreg teritoriul Europei.

Din 1998 inundațiile din Europa au luat viața a în jur de 700 de oameni și a cauzat strămutarea aproximativ a unei jumătăți de milion de oameni și pierderi economice de cel puțin 25 de miliarde de euro din asigurări. Cheltuielile aduse de inundațiile de coastă sunt estimate la 18 miliarde de euro dacă nivelul mării va crește cu 50 de cm, dar adaptările pot reduce pagubele în mod semnificativ, la 1 miliard de euro pe an.

Strategiile de adaptare vor depinde de amploarea regulamentelor naționale și europene cu privire la apă împreună cu modul în care gestionarea apelor poate fi integrată în cadrul altor politici ca acelea ce guvernează agricultura și energia. Trebuie să se incorporeze măsuri pe termen scurt în toate politicile de gestionare a apelor și amenajare a teritoriului, iar UE va susține distribuția de informație și stimulente financiare către sectorul privat și investițiile publice.

Un exemplu în care finanțarea regională aduce o îmbunătățire enormă îl reprezintă proiectul de cooperare transnațională

„Danube Flood Risk”, parte a programului „Cooperare teritorială europeană” în Europa de Sud-Est. Acesta reunește oameni de știință, funcționari publici, ONG-uri și alte persoane interesate în a dezvolta un sistem de cartografiere a riscurilor de inundații pe luncile fluviului și este un exemplu concludent a modului în care fondurile regionale pot încuraja cooperarea internațională. Din bugetul total de 6,5 milioane de euro, 5,1 milioane au constituit contribuția FEDER.

SĂNĂTATEA PUBLICĂ

Impactul schimbării climatice asupra sănătății populației acoperă o gamă largă. Există mai mulți factori care intră în acțiune, toți fiind exacerbări de tendința demografică de îmbătrânire a populației.

În primul rând decesele cauzate de caniculă. Dacă temperaturile urcă cu 2 °C, decesele în zonele urbane vor crește de 2-3 ori. Dacă vom continua să aderăm la liberul schimb, dar vom da atenție și durabilității, atunci vom avea o creștere a deceselor cauzate de caniculă de 100 000 pe an până în 2010. Factorizând scăderea deceselor cauzate de frig, rezultatul net este cu 86 000 mai multe decese pe an.

Un al doilea factor este accesul la apă și calitatea acesteia. Până în 2070 numărul celor atinși de deficitul de apă poate varia de la 16 la 44 de milioane.

Cel de al treilea este înmulțirea bolilor corelate cu alimentele și cu animalele purtătoare de boli în regiuni neafectate inițial – boli asociate de obicei cu climatul mai cald al Africii de Nord sau cu regiunile cele mai sudice ale Europei, sunt acum în mișcare. Primele modificări detectabile ale sănătății umane pot fi cauzate de alternanțe în sfera geografică (latitudine și altitudine) și periodicitatea unor anumite boli infecțioase – incluzând infecții transmise prin vectori cum sunt malaria și febra Dengue, precum și infecții transmise prin alimente (de ex. salmoneloză), care ating apogeul în lunile cele mai calde.

În sfârșit, calitatea infrastructurii sistemului sanitar, care este inegală pe tot teritoriul Europei. Europa mediteraneană are cel mai scăzut număr de paturi de spital la 2000 de locuitori și, în același timp, va fi cea mai afectată de riscurile de sănătate asociate schimbării climatice.

INCENDIILE FORESTIERE

În timpul verii lui 2003 și 2004, Spania, Portugalia, Franța, Italia și Grecia au avut de suferit ca urmare a extinse incendii forestiere. Cauza riscului crescut o reprezintă o complexă matrice de expansiune urbană, control slab al dezvoltării zonelor rurale, păduri prost gestionate, mai mulți vizitatori în zonele sensibile.

Dacă se factorizează schimbarea climatică și impactul acesteia – luni mai calde și mai uscate – devine evident faptul că sunt vitale strategiile de adaptare care să includă o sporire a biodiversității regiunilor.

Adaptarea la amenințarea incendiilor forestiere includ nevoia de conștientizare a opiniei publice. Unul dintre proiectele care își stabilește să informeze opinia publică și să examineze modul în care politicile luptă împotriva incendiilor, a fost denumit în mod corespunzător proiectul INCENDI. Beneficiind de peste 4 milioane de euro de la fondul de dezvoltare regională, INCENDI a reunit regiuni de mare risc din

Împotriva a ce luptăm?

Rezultatele experimentelor au arătat că temperatura medie în Europa va crește probabil mai mult decât temperatura medie globală. Până la sfârșitul acestui secol temperatura medie anuală în Europa va crește cu 2,5-5,5 °C în cazul scenariului A2 și 1-4 °C în cazul scenariului B2. Unele regiuni vor avea parte de creșteri ale temperaturii mai joase sau mai înalte decât media.

În cazul scenariului A2, creșterea temperaturii în unele regiuni ale Europei poate fi de doar 2 °C sau chiar mai mare de 7 °C. Europa de Sud va fi cea mai afectată, cu creșteri semnificative de temperatură, între 3 °C și mai mult de 7 °C, cu și mai multă căldură vara. Nordul Europei va avea parte de creșteri ale temperaturii de mai puțin de 2 °C și 4 °C, în funcție de scenariu și regiune, în principal iernile devenind mai puțin reci. Temperaturile extreme vor scădea iarna, dar vor crește pe timpul verii.

zona Euro-Med în vederea sprijinirii experimentării și a îmbunătățirii politicilor regionale privind incendiile forestiere și a inițierii unei viitoare politici la scară mediteraneană.

Multe regiuni europene de frontieră s-au pus de acord asupra planurilor în caz de urgență transfrontaliere și asupra împărțirii costurilor dispozitive de stingere a incendiilor și salvare, în caz de incendii forestiere sau inundații. Programele INTERREG și Cooperare teritorială europeană au jucat un rol catalizator în acest proces.

UE acționează pentru a reduce emisiile

În timp ce suntem nevoiți să ne ocupăm de efectele emisiilor precedente, este imperativ acum să se reducă nivelurile actuale. Nivelul emisiilor este cheia diminuării încălzirii globale și reducerii impactului crizelor menționate mai sus.

Pachetul de măsuri privind energia și schimbarea climatică demonstrează angajamentul UE de a propune obiective ambițioase de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Pachetul, aprobat în decembrie 2008, are în vedere ca UE să-și reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% comparativ cu nivelurile din 1990; creșterea cantității de energie provenită din surse reînnoibile de la 8% la ora actuală, la 20% și îmbunătățirea nivelurilor eficienței energiei cu 20%, ceea ce înseamnă reducerea consumului cu 13% în comparație cu 2006 – toate acestea până în 2020.

Un punct central al acordului îl reprezintă admiterea faptului că energia și politicile privind schimbarea climatică trebuie să meargă mână în mână.

Acordul a relevat necesitatea unei „acțiuni ferme și imediate” în privința schimbării climatice și a subliniat „importanța vitală a atingerii obiectivului strategic de limitare a creșterii temperaturii medii globale la până nu mai mult de 2 °C deasupra nivelurilor pre-industriale”.

Modul de acțiune privind emisiile, ce trebuie urmat între 2012 și 2020 a devenit mai clar prin intermediul unei noi propuneri

care fac mai robuste și mai transparente schemele de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, prin care industria trebuie să obțină credite pentru a emite CO₂. Împreună cu aceasta acționează și noua **Directivă a energiei reînnoibile** care face ca obligațiile privind folosirea a 20% de surse reînnoibile din totalul energiei UE și 10% din combustibilii folosiți în transport să fie biocombustibili, să devină obligatorii din punct de vedere legal.

Ce se face la fața locului

În timp ce politicienii arată calea de urmat prin stabilirea de obiective, identificarea modului în care ele pot fi atinse și prin finanțare, va fi necesară o modificare fundamentală a stilului de viață care să ducă cu adevărat la reducerile de care avem nevoie.

Pe tot teritoriul Europei oamenii conștientizează necesitatea de a acționa acum. Urbaniștii crează „orașe verzi” recunoscute de către Premiul Capitala Verde Europeană. Stockholm, care are ca obiectiv să renunțe la combustibilii fosili până în 2050, și Hamburg, care țintește spre reducerea emisiilor sale cu 80%, sunt ambii mândrii învingători.

În estul Angliei, tema „Creștere economică cu emisii joase de carbon” se regăsește pe parcursul întregului program regional „Competitivitate și Locuri de muncă”. Regiunea consideră potențialul programului a fi în prima linie a design-ului și inovației. Acesta acoperă dezvoltarea a noi moduri de a răspunde imperativului de emisii joase, de la inițiative de reducere a carbonului până la stimularea de tehnologii „curate” și sectoare de energie reînnoibilă. În acest program s-au investit 73 de milioane de euro din fondurile regionale.

The Covenant of Mayors (Asociația primarilor) își propune să treacă dincolo de ambițioasele obiective trasate de pachetul energetic. 80% din populație locuiește în orașe și tocmai aici se consumă aproape 80% din energie. Cu credința că autoritățile locale au de jucat un rol central prin diminuarea schimbărilor climatice, the Covenant of Mayors crează proiecte concrete în orașele deschizătoare de drumuri, pentru a reduce emisiile prin eficiență energetică sporită și o producție și consum de energie mai „curate”.

Orașele semnatare acceptă ideea de a fi monitorizate și de a raporta colegilor despre modul în care progresează. Din Argentina până în Ucraina, autoritățile publice orașenești lucrează pentru a schimba tiparele modului de viață a cetățenilor lor.

JEREMY RIFKIN

Consilier al UE și președinte al Mesei rotunde a directorilor generali asupra celei de a treia revoluții industriale globale (Third Industrial Revolution Global CEO Business Roundtable).

Jeremy Rifkin este Consilier al Uniunii Europene și predă în cadrul Executive Education Program la Wharton School. El este președinte al Third Industrial Revolution Global CEO Business Roundtable care este compusă din 100 de directori generali ai unor corporații globale de vârf din America de Nord și Europa, care s-au angajat să promoveze cei patru piloni ai celei de-a treia revoluții industriale, pentru a aborda tripla provocare a restabilirii economice globale, securității energetice și schimbării climatice.

„Gândește local, acționează global”: ce schimbări strategice trebuie să promoveze autoritățile publice pentru a asigura o formă de dezvoltare durabilă într-o lume cu resurse naturale limitate?

Expresia „gândește local, acționează global” este mai relevantă ca niciodată. Ne confruntăm cu trei provocări fără precedent: cea de a doua revoluție industrială pe care se bazează economia noastră este pe cale de dispariție; ne aflăm la apusul erei energiei fosile și impactul într-un timp scurt al schimbării climatice asupra agriculturii poate aduce un miliard de oameni în pragul înfometării. Însăși criza creditelor indică faptul că modelul economic actual nu este durabil. Dacă avem nevoie de o dovadă în plus, iată ce se întâmplă când petrolul depășește 147 \$ barilul, întreaga economie stagnează. Este necesar să avem o nouă viziune economică și un plan de acțiune suficient de puternic pentru a face față acestei triple amenințări.

UE a subscris la ambițioasele planuri de diminuare cu 400-450 părți pe milion din volum (ppmv), în speranța că acționând astfel, împreună cu restul lumii, creșterea temperaturii va fi în jur de 2°C. Dar, prin noi date se sugerează că acest fapt este exagerat de optimist și că de fapt este probabil ca această creștere să atingă 6°C, ceea ce va însemna sfârșitul speciei noastre în secolul viitor.

Cea mai importantă sursă a emisiilor de carbon o reprezintă clădirile. Acest fapt trebuie inversat – fiecare clădire trebuie să se transforme în propriul generator de energie. Fiecare metru pătrat al acestei planete oferă câte o sursă de energie reînnoibilă: solară, eoliană, geotermală, căldura generată de deșeuri, marea și energia hidrolică, pentru a menționa câteva.

În plus, acum avem tehnologia cu care se poate stoca surplusul pentru a menține furnizarea constantă și avem ca exemplu de sistem de rețele distribuite modul în care folosim internetul și computerele conectate la acesta. Nu mai există nicio barieră în calea unui sistem distribuit în întregime.

Revoluțiile apar atunci când noi forme de energie converg cu noi moduri de comunicare: scrisul s-a dezvoltat când am devenit agricultori, când am descoperit aburul am început să tipărim, când am descoperit sursele centralizate de energie sub formă de combustibili fosili și uraniu ne-am îndreptat către forme

centralizate de comunicare, în spatele telefoanelor și faxurilor noastre aflându-se companii gigantice de telecomunicație. Dar acum avem internetul și oamenii pot cu adevărat gândi global și acționa global. Un miliard de oameni acționează local atunci când își contactează prietenii de pe cealaltă parte a planetei. Așadar, ceea ce căutăm acum, este energie distribuită care să se dezvolte paralel comunicațiilor distribuite – cea de a treia revoluție industrială și unica cale de ieșire din situația în care ne aflăm.

Dacă ați putea face o schimbare globală în modul în care se operează la ora actuală, care ar fi aceea?

Ceea ce s-ar putea face imediat este suplimentarea fondurilor publice cu cele private, pentru a genera o nouă viziune economică – un plan de acțiune coerent care să pună bazele unei noi infrastructuri economice având ca scop distribuția energiei.

Oportunitățile antreprenoriale sunt considerabile. Un număr imens de locuri de muncă pot fi generate de construcția de noi clădiri, de uzine de stocare a hidrogenului, de dezvoltarea noilor sisteme de rețea ale secolului 21. Iar transportul se conectează la aceasta prin intermediul a marilor producători auto care negociază cu furnizorii de energie în vederea apariției pe piață a primelor autoturisme alimentate cu electricitate în 2014. Conectează-ți autoturismul acasă, alimentează-l cu energia generată de locuința ta și ești gata de a porni. Suplimentează pe drum cu surplusul de energie generat de alte clădiri. Distribuie inteligentă, generare locală. Suma miliardelor de mici generatoare ce contribuie la crearea unui sistem de rețele decentralizat generează mult mai multă energie decât vechile și perimatele centrale electrice care ne aduc în pragul dispariției.

Și pentru prima dată, țările în curs de dezvoltare pot fi adevărații câștigători aici deoarece dispun de cele mai multe ori de energie solară, iar 30% nu se află în nicio rețea, așa că nu au nevoie de a reinventa infrastructura. Sunt cele mai bine plasate pentru a îmbrățișa noua tehnologie nepoluantă, folosind parteneriate din nord/sud.

Se poate realiza aceasta la timp?

Nu știu dacă vom fi suficient de rapizi. Avem nevoie de o schimbare a conștiinței umane de la o conștiință geopolitică la una a biosferei. Cea mai mare parte a Europei a avut Iluminismul ca perioada de tranziție de la evul mediu la industrializare. Iar acum avem nevoie de o nouă bază filozofică. Când tiparele de comunicații și energie se schimbă în același timp, se obține un catalizator al unei noi conștiințe. Pentru cei ce utilizează internetul, lumea este un spațiu interconectat. Trăim pe o planetă populată de civilizații profund divizate, singurul lucru pe care îl avem în comun este biosfera.

Avem nevoie de o viziune economică hibridă bazată pe sistemele tehnologice informaționale ale secolului 21. Pentru ca această viziune să poată fi pusă în practică, guvernele trebuie să se angajeze să investească capital financiar și, în același timp, societatea să investească capital social. Și trebuie să se înceapă acum.

CHITRA NADARAJAH

Șef pe probleme de mediu în consiliul comitatului Hampshire

Chitra Nadarajah, șef pe probleme de mediu în consiliul comitatului Hampshire, a fost anterior directoarea proiectului ESPACE, un revoluționar proiect INTERREG pe cinci ani pentru amenajare și adaptare a teritoriului.

„Gândește local, acționează global”: ce schimbări strategice trebuie să promoveze autoritățile publice pentru a asigura o formă de dezvoltare durabilă într-o lume cu resurse naturale limitate?

Autoritățile locale sunt responsabile pentru amenajarea teritoriului, cu acoperire pe toate nivelurile, de la cel național la cel local. Amenajarea teritoriului joacă un rol crucial în a reuni cerințele de competitivitate în modul în care sunt gestionate resursele noastre terestre și naturale, ambele aflându-se sub presiunea a variate surse, ce includ rapida dezvoltare economică, creșterea populației și, cel mai recent, schimbarea climatică. La ora actuală trebuie să începem să ne adaptăm acestor condiții variabile, cu scopul de a ne asigura că sistemele noastre sociale, economice și de mediu sunt bine pregătite pentru inevitabilele impacturi ale schimbării climatice. Adaptarea e mai relevantă la nivel local și de aceea autoritățile publice locale au un rol important în a acționa pe post de conducători locali precum și în promovarea de politici și acțiuni contra schimbării climatice la nivel local.

Recunoscând rolul vital al amenajării teritoriale, un grup transnațional de parteneri s-au reunit pentru a implementa un revoluționar proiect pe cinci ani – ESPACE (European Spatial Planning: Adapting to Climate Events – Amenajarea teritorială europeană: adaptarea la evenimentele climatice), finanțat de programul Comisiei Europene INTERREG IIIB pentru Europa de Nord-Vest, parteneriatul ESPACE și departamentul pentru comunități și guverne locale.

ESPACE a influențat filozofia și practica amenajării teritoriale prin recomandările privind modul în care adaptarea la schimbarea climatică poate fi încorporată în politicile, procesele și practicile de amenajare teritorială. Cele trei principii cheie ale acestei strategii sunt:

- A se face din schimbarea climatică un obiectiv esențial al amenajării teritoriale.
- A se privi dincolo de durata de viață a planului prin înțelegerea riscurilor climatice respective.
- A se combina abordările de gestionare a schimbării și riscului, pentru a integra adaptarea în amenajarea teritorială.

Dacă ați putea face o schimbare globală în modul în care se operează la ora actuală, care ar fi aceea?

Deși adaptarea reprezintă un element decisiv ca reacție la schimbarea climatică, adaptarea la schimbarea climatică va deveni din ce în ce mai dificilă și nesustenibilă pe măsură ce impactul se înrăutățește. De aceea este vital ca reducerea de gaze cu efect de seră să devină principala prioritate. Prin urmare, primul regulament pe care l-aș aproba ar fi susținerea politicii de dezvoltare și integrare a tehnologiilor cu emisii scăzute de carbon. Fără o puternică politică, conducere și finanțare guvernamentală trecerea la tehnologia cu emisii scăzute de carbon nu va avea loc suficient de rapid pentru a reduce riscurile schimbării climatice. Este puțin probabil ca tehnologiile cu emisii scăzute de carbon să devină viabile din punct de vedere comercial în timp util, fără intervenții guvernamentale.

Cum credeți că modificarea comportamentului poate contribui ca reacție la schimbarea climatică?

Modificarea comportamentului este o componentă esențială ca reacție la schimbarea climatică, iar aceasta trebuie încurajată, susținută și reglementată. De exemplu, o trecere de la folosirea autoturismului personal la transportul în comun necesită să fie susținută de o bună infrastructură a transportului public care este atât eficientă ca și cost cât și eficientă (o bună acoperire geografică, bune legături dintre diferitele forme de transport, consum de timp destul de limitat etc.). De asemenea, nu cred că va avea loc o modificare de comportament suficient de amplă fără încurajări și regulamente care să o propulseze, de exemplu taxe și penalizări care să stimuleze, noi structuri tarifare.

ALAIN HUBERT

Președinte fondator al International Polar Foundation (IPF, Fundația polară internațională), autorul și inițiatorul stațiunii de cercetare Princess Elisabeth în Antarctica.

„Gândește local, acționează global”: ce schimbări strategice trebuie să promoveze autoritățile publice pentru a asigura o formă de dezvoltare mai durabilă într-o lume în care resursele naturale sunt restrânse?

Primul lucru pe care ar trebui să-l facă autoritățile pentru a permite acționarea la nivel local, este să acorde mai multă putere, mijloace și independență regiunilor și orașelor, întrucât acestea constituie mediul de viață al majorității locuitorilor lumii. Orașele sunt cu siguranță în prima linie în lupta pentru durabilitate.

În orașele lumii dezvoltate, consumul și producerea de energie reprezintă provocări importante. Pe de altă parte, orașele din lumea în curs de dezvoltare trebuie să se adapteze rapidei dezvoltări urbane, să controleze poluarea aerului, să fundeze infrastructura de bază și să rezolve problema igienizării inadecvate.

Autoritățile publice trebuie să acorde autorităților orașenești mijloacele cu care să se atingă obiective precise în deceniul care vine. Este necesar ca oamenii din lumea dezvoltată, care sunt responsabili pentru o mare parte a încălzirii globale, să conștientizeze că acțiunea înseamnă a participa la o nouă dinamică economică și socială. Țările dezvoltate trebuie să acționeze și să sprijine lumea în curs de dezvoltare fără a se aștepta ca ele să urmeze aceleași tipare.

Nu trebuie să uităm că nu există soluții globale pe termen lung, fără o schimbare drastică a modului de consum a energiei și că o schimbare pe termen lung a comportamentului poate fi atinsă prin educație și campanii de sensibilizare a opiniei publice pozitive, începând la nivel local.

Dacă ați fi în situația de a lua o decizie executivă astăzi, care ar fi primul regulament pe care l-ați aproba?

Dacă Uniunea Europeană vrea să dea un exemplu, este necesar să se aibă ca obiectiv reducerea cu 80% a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030. Europa are toate mijloacele pentru a realiza o revoluție industrială ecologică, de la tehnologiile de care dispune la o opinie publică matură.

Pentru a atinge aceste obiective, vor fi necesare nu numai limitări și schimbări, cât și stimulente reale și restricții care să nu poată fi trecute cu vederea: impunerea treptată a unor taxe mai mari pe emisiile de dioxid de carbon și în același timp stilumarea și încurajarea a mai multor inițiative alternative prin fonduri pentru cercetarea în domeniu și beneficii către consumatorii particulari.

” Europa are toate mijloacele de a realiza o revoluție industrială ecologică, de la tehnologiile de care dispune la o opinie publică matură.”

Avem de asemenea nevoie de stimulente pentru a promova investițiile în afaceri ecologice. Cei pe care trebuie să-i avem în vedere cu scopul de a schimba ceva sunt investitorii instituționali, nu numai directorii generali de companii care, chiar dacă au o viziune și vor să acționeze, trebuie de asemenea să genereze profit pentru acționarii săi.

În martie 2009 a avut loc inaugurarea stațiunii de cercetare Princess Elisabeth Antarctica, prima stațiune cu „zero emisii” din lume. De ce este important pentru International Polar Foundation să opteze pentru o dezvoltare durabilă în îndepărtata Antarctică?

A studia regiunile polare este cheia unei mai bune înțelegeri a sistemului climatic al Terrei. Folosind tehnologii ecologice disponibile, stațiunea funcționează pe baza surselor de energie reînnoibilă, tehnici de locuit pasive, un sistem complet de tratare a apei și o rețea inteligentă pentru a reduce consumul de energie al acestora și a atinge obiectivul zero emisii. Urmând Protocolul de la Madrid am redus impactul asupra mediului prin folosirea unei energii mai curate pentru noi și pentru planetă.

Adoptând această abordare am demonstrat că prin ambiția, perseverența și know-how-ul societăților noastre avem capacitatea de a reacționa și confrunta provocarea climatică în mod constructiv. Dacă este posibil a ținti către zero emisii în climatul extrem al Antarcticii, ar trebui să fie posibil să se facă la fel în orice altă parte a lumii.

Dr. JUERGEN KROPP

Șef al Grupului Nord-Sud, compus din 30 de oameni de știință, de la Institutul de cercetare a impactului climatic din Postdam ce lucrează în vederea reconcilierii, adaptării, atenuării și dezvoltării durabile.

„Gândește local, acționează global”: ce schimbări strategice trebuie să promoveze autoritățile publice pentru a asigura o formă de dezvoltare durabilă într-o lume cu resurse naturale limitate?

Sincer și la obiect vorbind: avem nevoie de un nou mod de luare a deciziilor. Aceasta ar trebui să includă o evaluare de mediu strategică care să țină seama de aspecte pe termen lung ale deciziilor politice și schimbării climatice și care să facă analize folosind termeni generali în loc de numere explicite.

Actualul stil de luare a deciziilor este, cel puțin din câte se pare, bazat pe concluzii cantitative explicite. Având în vedere complexitatea naturii și mediului, trebuie să se accepte faptul că va trebui să se lucreze doar cu prognoze slabe și moderate.

Schimbarea climatică va restrânge condițiile de viață în multe regiuni ale lumii. Dimensiunea provocării poate fi clarificată printr-un simplu exemplu: la sfârșitul erei glaciare aproximativ acum 18 000 de ani temperatura globală medie a crescut până la ~ 8°C pe parcursul a 5 000 de ani. Acum, în cazul celui mai pesimist scenariu, temperatura s-ar putea ridica la până 5-6°C în numai 100 de ani – o schimbare care este de cel puțin 25 de ori mai rapidă decât încălzirea globală precedentă. Problema e dacă diversificata noastră societate, infrastructura, agricultura sau ecosistemele pot face față sau nu efectelor adverse ale unei schimbări atât de rapide. Este obligatoriu să fim pregătiți pentru ceea ce va urma.

Dacă ați fi în situația de a lua o decizie executivă astăzi, care ar fi primul regulament pe care l-ați aproba?

În general aș sugera organizarea într-un mod mai dinamic al elaborării de politici și planificări. La ora actuală luarea deciziilor este prea statică pentru a reacționa adecvat la dezastrile corelate la climă. De exemplu, se poate vedea reconstruirea de așezări în aceleași zone expuse riscului, deoarece cel mai adesea există planuri de dezvoltare obligatorii din punct de vedere juridic, ce nu pot fi schimbate cu ușurință. În acest caz, este nevoie de o schimbare paradigmatică, de exemplu dezvoltarea de elemente compensatorii care să permită mutarea de așezări și industrii din zone expuse riscului către regiuni mai sigure.

Dacă aș fi responsabil cu energia, aș pune în vigoare strategii de tranziție care să deschidă calea spre o producție durabilă. Un lucru trebuie să fie clar: emisiile actuale reprezintă problemele de mâine.

Dacă aș fi responsabil cu probleme de dezvoltare, mi-ar plăcea să garantez că țările în curs de dezvoltare au un acces echitabil la tehnologiile durabile.

Dacă aș fi responsabil cu planificarea regională, aș sugera o infrastructură care să susțină interschimbul de informații. Regiunile au adesea probleme similare cu privire la schimbarea climatică, dar nu fac schimb de experiențe și cunoștințe. Acest fapt generează costuri ridicate la selecția și interpretarea de date, ce pot fi reduse considerabil, de exemplu printr-o platformă web care să furnizeze informații într-un mod interpretabil și transferabil.

” Sper că guvernele își vor asuma responsabilitatea cu privire la aceste probleme și că se pot face progrese în cadrul summitului de la Copenhaga din acest an. Este o necesitate – omenirea nu are alternative. ”

Care sunt speranțele dvs. cu privire la provocarea climatică în deceniul viitor?

Cu siguranță că putem evita să trecem de 2 °C și că putem garanta condiții sigure de trai pentru toți. Desigur că acest proiect nu este ușor, deși scopul de a nu depăși o creștere a temperaturii cu 2 °C până la sfârșitul secolului 21 este acum acceptat de aproximativ 100 de țări. Cu toate acestea, timpul de acțiune este limitat, deoarece avem de rezolvat o mulțime de lucruri în paralel.

O echipă de cercetare internațională, incluzând oameni de știință din institutul nostru, tocmai a estimat că a nu depăși ținta de 2 °C implică două aspecte: că trebuie să stabilizăm emisiile în 2010 și că, după 2010, trebuie să le reducem cu 2% pe an. Acest lucru pare realizabil dacă conferința de la Copenhaga îl decretează – ceea ce sper din toată inima. Dacă am putea doar să stabilizăm emisiile în jurul anului 2020, deja va fi nevoie de o reducere cu 6% pe an ca să ne menținem sub de 2 °C – mai mult decât echivalentul unui protocol de la Kyoto pe an.

Având în vedere rolul jucat de diferitele țări, corectitudinea implică observarea emisiilor pe cap de locuitor. Un cetățean american emite ~ 24 de tone de CO₂ pe cap de locuitor pe an, un chinez numai ~ 0,1 tone. Ar trebui atinsă o emisie de 2 tone CO₂ pe an până în 2050 pentru rămâne sub 2 °C. Cifrele arată unde este necesar să se acționeze.

Sper că guvernele își vor asuma responsabilitatea cu privire la aceste probleme și că se pot face progrese în cadrul summitului de la Copenhaga din acest an. Este o necesitate – omenirea nu are alternative.

GÜSSING: UNDE DEZVOLTAREA DURABILĂ DEVINE RENTABILĂ

Pe parcursul a 15 ani, orașul Güssing din sud-estul Austriei, s-a transformat, trecând de la o stare de declin economic la un oraș înfloritor, ce privește spre viitor, bazat pe energie reînnoibilă. Orașul a devenit autonom în ceea ce privește căldura și electricitatea și poate obține venituri în plus prin vânzarea surplusului. În 2005 acesta a ajuns la 13 milioane de euro. Tehnologia de vârf și angajamentul autorităților locale, în special a primarului Peter Vadasz, au deschis calea spre schimbare și au dus faima orașului Güssing în întreaga lume.

Programe de energie reînnoibilă în Güssing
Durată 2000-2006

- 15,8 milioane euro de la FEDER
- 20,9 milioane euro de la organizațiile/autoritățile participante
- 5,1 milioane euro din fonduri naționale

Biomass Energy Register (BEn), conceput pentru o dezvoltare durabilă de centre în regiunile europene, care vor ajuta autoritățile locale să-și plănuiască alimentarea cu energie într-un mod durabil, bazat pe resursele de energie disponibile la nivel local. Pentru început, proiectul este în desfășurare în patru regiuni model din Marea Britanie, Polonia, Germania și Italia.

Inițiativa „Make It Be” susține dezvoltarea de rețele bio-energetice integrate peste tot în Europa. Scopul este de a obține exploatarea întregului potențial al bioenergiei.

În afară de faptul că constituie un exemplu concret al reușitei, statutul orașului Güssing îi asigură EEE un rol de consiliere în diferite rețele și proiecte internaționale. Iată patru exemple concludente:

Pe lângă fortificarea economiei datorată surselor reînnoibile de energie, zona se bucură, de asemenea, de numeroase beneficii din ecoturism.

Mentținerea impulsului la nivel local

Cum au reușit?

Güssing și-a trecut cu atenție în revistă resursele naturale și și-a bazat energia reînnoibilă pe bogatul stoc local de lemn și produse agricole. A preluat conducerea în cercetare și dezvoltare prin fundarea Centrului european de energie (EEE) în 1996. EEE are acum o reputație internațională pentru excelență în domeniu. Centrul coordonează toate activitățile legate de energie din regiunea Güssing și organizează toate conferințele și instruirea în domeniul energiei reînnoibile, precum și vizite în regiunile din împrejurimi, care constă din 11 municipalități, prin intermediul Eco Energy Land.

Modelul Güssing este o rețea de centrale electrice decentralizate, ce se bazează pe biomasă. Împreună, ele generează electricitate pentru oraș și încălzesc locuințe și clădiri publice.

Dependența totală de materia primă locală, asigură un înalt nivel de valoare adăugată producătorilor locali, precum și o gestionare forestieră durabilă. În general, această rețea de centrale are o capacitate de 24 de megawați termali și 4 megawați de electricitate, furnizând cca 50 000 MWh de electricitate pe an.

Modelul Güssing este perfect transferabil în alte țări și chiar și în alte părți ale lumii. El reprezintă o combinație directă a resurselor locale cu o tehnologie durabilă, inovatoare. Directorul EEE, Reinhard Koch a prezentat recent modelul la o întrunire a Națiunilor Unite la Viena și a suscitât interesul guvernului din Sri Lanka.

Succesul ultimilor 15 ani a devenit sursă de inspirație pentru alte zone ale Austriei. Regiunile învecinate, ce găzduiesc 28 000 de locuitori, au ambițiosul obiectiv de a obține neutralitatea carbonului și o reducere de 85% a CO₂ până în 2010 utilizând o mulțime de uzine pe bază de biomasă.

Modelul Güssing reprezintă un proces dinamic, unde există tot timpul noi obiective de atins în privința know-how-ului și a eficienței. Noua provocare a orașului este dezvoltarea de noi carburanți agricoli care să nu intre în competiție cu producția alimentară.

Inițiativa RENEWED, are ca scop stabilirea unei rețele europene a zonelor alimentate cu bioenergie. Studiile de fezabilitate și proiectele de dezvoltare vor implica autoritățile locale și vor impulsiona conștientizarea la toate nivelurile administrative asupra potențialului bioenergiei.

Coach Bioenergy, parte a programului INTERREG IVB, este un nou proiect, lansat în ianuarie 2009, pentru a promova utilizarea durabilă a biomasei în regiunea central europeană.

LA RÉUNION – O INSULĂ CU O MISIUNE

Insula franceză La Réunion este încă considerată un paradis tropical – un paradis amenințat însă. Impactul încălzirii globale va fi simțit usturător aici, dar locuitorii insulei înfruntă provocarea cu fruntea sus. Departe de a fi nonșalanți sau resemnați, ei înaintează plini de avânt în lumea energiei reînnoibile.

Panorama vizitează La Réunion, ia în considerare cât de fezabil este obiectivul insulei de a atinge independența energetică până în 2025 și aruncă o privire asupra afirmației sale de a fi lider mondial în energia fotovoltaică. O afirmație ce își are originea în viziunea unui singur om.

Finanțare regională – sprijinirea unui vis, crearea unei industrii

Alain Orriols s-a aflat pe insulă timp de 21 de ani, înființând propria companie de produse electrice la scurt timp după sosire. Pe măsură ce populația și sectorul comercial al insulei a crescut, la fel s-a întâmplat și cu afacerea sa și, nu după mult timp, s-a extins, angajând mai mult personal, onorând un număr tot mai mare de contracte. Și, deși a ieșit la pensie, Orriols a dezvoltat o nouă pasiune, sursele de energie reînnoibile. A vândut tot și a reinvestit în întregime într-un proiect inovativ. „Celulele fotovoltaice păreau o idee bună, aveam spațiu pe acoperișuri, soare și nevoia de electricitate. M-am gândit – hai să le punem pe toate laolaltă”, spune Orriols. Așa că a bătut la ușa instalațiilor industriale, cerând permisiunea de a le folosi acoperișurile. Entuziasmul la momentul respectiv nu a fost imediat, dar el a insistat, partea amuzantă fiind să întoarcă o situație în favoarea sa și să facă ceva să funcționeze. Pentru că nu ajuns prea departe cu acoperișurile mari, el s-a decis să se concentreze la ceea ce avea acces și, în scurtă vreme, prietenii, familia și diverse depozite au început să „crească” panouri fotovoltaice, transportate de Orriols și instalate de el însuși și o mică echipă. Chiar și investind tot ce avea în această nouă pasiune a sa, tot nu putea atinge pragul de rentabilitate și când a venit momentul să reușească sau să renunțe, și-a dus ideea la nivel înalt și a prezentat-o președintelui regiunii La Réunion, Paul Verges.

După două zile a primit finanțarea, și după un an a intrat în parteneriat cu concernul mutinațional francez SIDEC cu care a câștigat premiul

RegioStars Innovation pe 2009 pentru ceea ce a fost pentru un timp cea mai mare concentrație de panouri fotovoltaice de pe teritoriul Franței. Generând 999 kWc pe o suprafață de 13 000 m², electricitatea creată de panouri reprezentând electricitatea consumată de 750 de locuințe de pe insulă.

Energia mai curată crează locuri de muncă

Din anul 2000 mai mult de 600 de persoane au fost angajate de acest sector de pe insulă. După cum subliniază Philippe Berne, vicepreședintele Consiliului regional, nu pare mult, dar mărind la o scară de dimensiunea Franței ar fi echivalentul a 50 000 de locuri de muncă. „Este un mod creativ de a angaja oamenii” explică el.

Berne este neliniștit de ideea că sursele reînnoibile reprezintă o sursă de energie mai scumpă, „Trebuie să se ia în considerare o imagine de ansamblu, locurile de muncă pe care acest domeniu le crează și creșterea economică, trebuie de asemenea să fie luate în calcul. Este necesar să se facă o analiză globală. Nu este vorba doar de a ne uita la o singură balanță contabilă seacă”. El crede că insula își dă seama unde trebuie să se ajungă. „La o primă privire pare mai scump, dar este viitorul”, spune Berne.

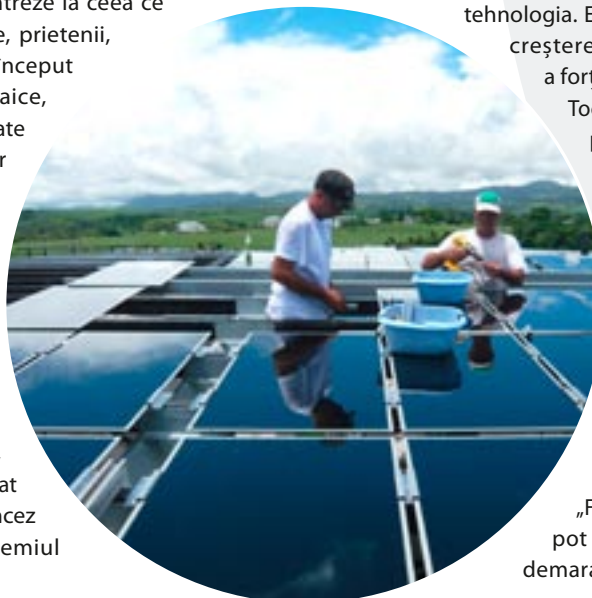
Provocări – topografia, clima și infrastructura

Efortul de a obține independența energetică prezintă propriile provocări specifice pe La Réunion. Ravine, lanțuri deluroase și alte caracteristici, îngreunează conectarea electricității la rețea. Instalațiile mai vechi, montate în anii '80 și '90 erau relativ modeste și deserveau familii izolate. Insula se află de asemenea într-o zonă ciclonică, așa că echipamentele de pe acoperișuri trebuie să fie în stare să suporte condiții de vreme extremă și vânturi ce pot ajunge la până 280km/h și să fie asigurate în întregime.

În anii '90 operatorii și partenerii tehnici s-au familiarizat cu tehnologia. Ei au fost mai motivați și de numărul în creștere al fabricilor iar noua industrie a forțat rețeaua și prețul petrolului a crescut. Tocmai în acest moment a recunoscut insula potențialul utilizării operatorilor locali care lucraseră cu celule fotovoltaice timp de un deceniu.

Au trebuit, de asemenea, să pună la punct un sistem de exploatare a energiei generate. Furnizorul francez de electricitate, EDF, nu era pregătit, la nivel local, să primească energie din celule fotovoltaice în rețea, tariful de achiziție nu era bine definit, iar costul tehnologiei semnificativ.

„Fără scutiri de taxe și finanțare europeană, pot să spun sincer că acest proiect nu ar fi demarat niciodată cu succes”, spune Orriols.

„Măsurile fiscale și fondurile FEDER ne-au permis să reducem costurile instalațiilor și să începem să avem profit”. În fiecare an apar noi instalații importante și 10 până la 15 megawați provin acum din celulele fotovoltaice. Într-un timp relativ scurt, aria disponibilă a fost exploatată, iar acum provocarea este de a găsi noi amplasamente de instalare a celulelor.

Dar de ce La Réunion?

Insula are cea mai bună motivație posibilă, conștientizarea propriei vulnerabilități în fața încălzirii globale. Există anumite fapte asupra cărora experții s-au pus de acord:

Condițiile de vreme extreme înseamnă un mai mare număr de cicloane, multe dintre care vor fi mai violente decât în prezent. „Trebuie să luăm în calcul revărsări de ape și inundații”, explică Philippe Berne – vicepreședinte al consiliului regional.

Ridicarea temperaturii și nivelului apei mării reprezintă, de asemenea, un fapt negativ. Chiar și o creștere cu puține grade va face ca, coralul să înceapă să se înălbească și să-și piardă vigoarea. „Trebuie ca recifurile noastre să fie în stare bună”, continuă Berne. Motivul este nu mai de a suține biodiversitatea, ci și din cauză că după fiecare recif se află o plajă și, după fiecare plajă, se află un sat. „Pentru a menține recifurile într-o stare cât se poate de bună, trebuie să ne ocupăm de revărsările de ape, atât inundații, cât și ape reziduale”, spune Berne.

Agricultura va fi afectată de asemenea și se fac experimente pentru a determina în întregime efectele asupra plantațiilor de trestie de zahăr.

În sfârșit, trebuie luate în calcul și bolile. Declanșarea în 2005-2006 a febrei chikungunya, o afecțiune ce cauzează dureri articulare extreme, ce pot fi fatale, a dus la raportarea a 1722 de cazuri. Berne se întreabă dacă nu cumva acesta este unul dintre primele semne ale schimbărilor climatice pe insulă – boli ce-și fac apariția pe un teritoriu nou și, și mai rău, prognozarea de căderi masive de precipitații care favorizează transmitorii de boli cum ar fi țânțarul *Aedes aegypti*, purtătorul de chikungunya.

Analizele au arătat că 48% din gazele cu efect de seră produse de La Réunion provin din generarea de energie tradițională. Locuitorii insulei își dau seama de corelația clară dintre emisiile de gaze cu efect de seră și problemele pe care le vor avea de înfruntat în deceniile ce vor veni. Berne ia în considerare și alți factori ce pun în mișcare spiritul antreprenorial, inovativ, ce reprezintă un indiciu al înfloririi tendinței actuale în domeniul surselor reînnoibile. „Suntem foarte norocoși. Beneficiem de finanțare europeană, ceea ce insulele vecine nu pot obține”, spune

15% finanțare și 30% scutiri de taxe fac proiectul profitabil
Susținerea FEDER a proiectului ajunge la 750 000 de euro
Buget total: 5,5 milioane de euro

Berne. Unul dintre rezultate este nivelul educației, instruirii și cercetării. 11 000 de studenți frecventează universitatea și multe organizații de cercetare au o reprezentanță pe insulă.

Un alt factor îl reprezintă climatul tolerant, multicultural în care toate rasele și religiile se amestecă în libertate și siguranță. „Suntem deosebiți”, spune Berne, „avem sentimentul că aparținem unui popor tolerant și a unui mod de viață interreligios care este foarte important. Există o unitate aici”.

În sfârșit, locuitorii insulei sunt mândrii de moștenirea naturală. Sunt amenajate rezervații marine și parcuri și există o conștiință a importanței speciilor indigene, dintre care unele nu există decât aici.

Toți acești factori se împletesc pentru a face din La Réunion locația logică a unei asemenea creșteri exponențiale în utilizarea surselor de energie reînnoibile. Așa se și explică dorința locuitorilor insulei de a merge și mai departe și a deveni independenți din punct de vedere energetic în decurs de 15 ani.

Și acum, încotro?

SITAR este o companie cu mult spațiu pe acoperiș, dintre care 13 000 m² au fost închiriați lui Orriols. Conectată la rețea, instalația va fi operațională timp de 20 de ani. Multe companii se lansează în această afacere înfloritoare, doar la malul mării fiind instalate zeci de mii de panouri.

Joël Dumont, șeful departamentului de dezvoltare industrială la Ministerul Economiei, Finanțelor și Industriilor, s-a aflat pe insulă timp de nouă ani și are propria viziune asupra unor noi locații. „Nu am exploatat toate locațiile”, explică el.

La ora actuală majoritatea panourilor se află pe acoperișuri industriale, comerciale sau publice. Unele se găsesc pe locul unor foste gropi de gunoi, la sfârșitul duratei lor de viață. Deși acoperite, acestea sunt prea instabile pentru a se putea construi pe ele, dar oferă panourilor fotovoltaice suprafața de care au atâta nevoie. Prin exploatarea zonelor fostelor gropi de gunoi se evită folosirea terenului agricol sau a celui alocat construcțiilor.

Măine panourile s-ar putea afla pe aeroport, parcuri sau pe câmpuri deschise folosite la culturi agricole, conlucrând umăr la umăr cu agricultura. Ele ar putea fi amplasate pe terenuri disponibile și juca un dublu rol, de generatoare de umbră sau pasaje acoperite.

DI Dumont atrage atenția asupra unei probleme ce-i preocupă pe cei care depun eforturi pentru energia solară și eoliană: stocarea energiei. „Există o limită în producerea energiei din surse reînnoibile deoarece instalațiile solare și eoliene pot produce energie numai când este soare sau vânt, iar aceasta este chestiunea pe care trebuie să o înfruntăm”.

Așadar trebuie depus efort pentru a găsi moduri de generare a energiei atunci când sursele primare nu sunt disponibile. DI Dumont înaintea o idee interesantă, și anume folosirea energiei în exces din timpul zilei la pomparea de apă până la o anumită altitudine, într-un rezervor. Timp de câteva ore dimineața și seara, când este nevoie de electricitate dar nu e soare, apa poate pune în mișcare o turbină, prin cădere. O combinație ingenioasă de energie electrică solară și hidrolică.

La Réunion, arată drumul de urmat cu ajutor de la fondurile regionale

Insula alcătuiește un perfect laborator în mișcare. „Suntem un mic microcosmos ce poate reprezenta un laborator în care rezultatele pot fi analizate relativ ușor”, explică DI Dumont. Dimensiunea sa mică, face insula perfectă pentru proiecte pilot. Aplicațiile care funcționează pot fi apoi reproduse într-un alt loc

care are în comun unele din caracteristicile insulei. După cum spune DI Dumont, insula are un rol de jucat în exportarea know-how-ului. La Réunion deja conlucrează strâns cu Islanda și Hawaii. DI Dumont explică cu claritate către ce țintește insula, „Vrem să fim un exemplu pentru planetă”.

CUM FUNCȚIONEAZĂ PANOURILE SOLARE

Panouri solare monocristaline

Panourile solare monocristaline sunt primele și cele mai utilizate. Întrucât ele au fost cele dintâi produse, au dominat piața în domeniu un timp destul de îndelungat. Sunt panouri având o culoare tipică, albastru irizat, cu celule rotunjite aranjate în rânduri uniforme, vizibile din toate direcțiile. Producerea acestor panouri poate fi deosebit de costisitoare deoarece necesită un singur cristal de siliciu obținut printr-un proces foarte complicat. Aceasta implică costuri mai mari pentru consumatori. Avantajul acestor panouri fotovoltaice este că ocupă cel mai puțin spațiu, ceea ce reprezintă o alegere potrivită pentru persoanele ce nu dispun de mult spațiu. Și, deși sunt foarte fragile, sunt securizate într-un cadru rigid și pot dura mai mult de 25 de ani.

Panouri solare policristaline

Cel de al doilea tip produs îl reprezintă panourile solare policristaline. Cunoscute și sub numele de module solare policristaline, ele sunt fabricate dintr-un bloc mare compus din numeroase cristale de siliciu. Acest fapt le conferă un aspect de mozaic sau de sticlă sfărmată. Întrucât nu sunt făcute dintr-un singur lingou de siliciu, ele sunt ușor mai puțin eficiente, dar și mai ieftine decât cele monocristaline.

Panouri solare amorfe

Mai cunoscute sub numele de panouri solare din film subțire, cel de al treilea tip este foarte subțire și flexibil, ceea ce îl face ușor și manevrabil. La început, panourile solare amorfe erau fabricate prin fixarea unei pelicule de siliciu pe sticlă sau oțel inoxidabil, ceea ce le făceau rigide. Dar pentru a le face flexibile și durabile, siliciul este acum aplicat între materiale flexibile laminate. Aceasta a adus avantajul de a putea fixa panourile pe aproape orice suprafață. De fapt, filmul solar subțire este așa de versatil și atrăgător din punct de vedere estetic, că poate înlocui complet tradiționalele acoperișuri de șindrilă sau metal. Un alt avantaj este acela că sunt cele mai ieftine panouri din punct de vedere al fabricării și al consumatorilor deoarece necesită cea mai mică cantitate de siliciu și cel mai simplu proces de producție. Aceasta determină costul cel mai scăzut al watt-ului. Totuși, din moment ce sunt foarte subțiri, panourile solare amorfe sunt cu 40% mai puțin eficiente decât panourile mono și policristaline la transformarea razelor solare în energie electrică.

MODIFICĂRI ALE FEDER – STIMULAREA DE INVESTIȚII ENERGETICE ÎN CLĂDIRI

Energie ieftină, ușor accesibilă și sigură, reprezintă o condiție esențială pentru atingerea obiectivelor politicii de coeziune. Creșterea eficienței energiei și folosirea de energii reînnoibile aduce beneficii sociale, economice și ecologice și de aceea ar trebui integrată în toate strategiile de dezvoltare regională.

Utilizând fondurile politicii de adeziune, regiunile pot finanța diverse activități, incluzând producția și distribuția de reînnoibile, cercetarea și dezvoltarea, servicii de consiliere și măsuri de eficientizare a energiei în clădirile publice, comerciale și industriale. Până nu demult, aceste politici nu includeau decât intervenții limitate în domeniul locuințelor.

În cadrul măsurilor de recuperare recent adoptate, mecanismul principal de finanțare al politicii de adeziune, Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER), a fost modificat pentru a permite o mai mare susținere a energiei reînnoibile în locuințe. Toate statele membre pot acum investi până la 4% din totalul alocației FEDER naționale în eficientizarea energiei și a surselor reînnoibile de energie în domeniul locuințelor. Autoritățile naționale vor defini categoriile de locuințe ce pot fi alese, într-un mod care să favorizeze coeziunea socială.

Pentru politica de coeziune, provocarea este acum să încurajeze statele membre și regiunile de a exploata această potențială contribuție la crearea de locuri de muncă și economisire a energiei, prin punerea în aplicare a acestei politici.

Politica UE pentru clădiri eficiente din punct de vedere electric

O ambițioasă reelaborare a directivei în privința performanței energetice a clădirilor se află acum pe masa de lucru. Câmpul de acțiune al directivei va fi extins, pentru a se garanta că toate clădirile supuse la renovări importante îndeplinesc anumite nivele de eficiență. Certificatele de performanță energetică vor deveni, de asemenea, adevărate etichete de energie pentru locuințe, incluse în toate anunțurile de vânzare sau închiriere.

De ce este importantă încurajarea eficientizării energiei și a surselor de energie reînnoibile în sectorul rezidențial?

Sectorul construcțiilor este responsabil de aproape 40% din consumul final de energie al UE și de 36% din emisiile de CO₂, din care clădirile rezidențiale sunt responsabile de 2/3 din acestea.

Energia sustenibilă în sectorul construcțiilor poate stimula investițiile și inovarea, îmbunătăți competitivitatea și susține locurile de muncă. Creșterea posibilităților de intervenție ale politicii de adeziune în sectorul rezidențial crează oportunități benefice, în special în această perioadă de criză economică.

Având în vedere că nevoia de investiții este mare, iar fondurile limitate, cum poate fi folosită politica de coeziune pentru un impact maxim?

Multe proiecte publice pot obține economisirea de energie și promova sursele de energie reînnoibile. Finanțarea poate fi

oferită sub diverse forme (de exemplu împrumuturi, subvenții, garanții, măsuri fiscale, acțiuni etc.).

Regiunile sunt încurajate să exploreze diferitele opțiuni care să permită creșterea numărului de resurse valabile și utilizarea optimă a fondurilor politicii de adeziune.

Ce susținere poate fi oferită regiunilor pentru structura și implementarea proiectelor publice în vederea eficientizării energiei și a surselor de energie reînnoibile?

Regiunile își pot folosi bugetul pentru asistență tehnică în vederea ghidării punerii la punct de proiecte publice. Regiunile trebuie să exploreze atât mecanismele de acordare a asistenței financiare, cât și cerințele tehnice care vor garanta că proiectele vor aduce economisiri concrete de energie.

În multe țări există agenții de energie și centre de consiliere care pot sprijini regiunile în elaborarea de proiecte adecvate.

Factorii de succes pentru proiectele susținute de FEDER

1. **Asigurarea bugetului pentru asistență tehnică.** S-ar putea să fie necesar un pachet efectiv de măsuri care să reunească sensibilizarea opiniei publice, instruire, consilieri în domeniul energetic și metode de a însuma cererea.
2. **Adaptarea proiectelor și definirea cu claritate a categoriilor de locuințe ce pot primi subvenții.** Implicarea deplină a comunităților locale, a actorilor de pe piață și industrie în vederea întâmpinării condițiilor și necesităților locale ale diferitelor grupuri țintă.
3. **Explorarea oportunităților de inginerie financiară** – analiza combinațiilor de împrumuturi și subvenții, pentru mărirea volumului de resurse valabile și utilizarea optimă a fondurilor politicii de adeziune.
4. **Garantarea economisirii de energie** – integrarea certificatelor și a dispozițiilor de monitorizare și verificare a economisirii energiei în conformitate cu Directiva pentru performanță energetică a clădirilor.
5. **Exploatarea sinergiei dintre public – privat;** analizarea posibilităților de implicare a diverselor instituții, parteneriate cu grupuri ale societății civile, incluzând furnizorii de energie și instituții financiare.
6. **Încurajarea susținerii complementare a energiilor reînnoibile** pentru a veni în întâmpinarea altor necesități energetice.

SPRIJINUL ACORDAT DE POLITICA DE COEZIUNE PENTRU ENERGIE SUSTENIBILĂ: 2007-2013

Energie eoliană	788 milioane euro
Energie solară	1,1 miliarde euro
Biomasă	1,8 miliarde euro
Hidroelectrică, termală și altele	1,1 miliarde euro
Eficientizarea energiei, cogenerare, gestionarea energiei	4,2 miliarde euro
Total	8,9 miliarde euro

Aceste date nu reflectă încă impactul modificării regulamentului FEDER, care, probabil vor crește numărul intervențiilor în sectorul rezidențial.

ACȚIONÂND ÎMPREUNĂ ÎMPOTRIVA SCHIMBĂRII CLIMATICE

În timp ce Comisia se concentrează asupra politicilor menite să reducă viitoarele emisii și să dezvolte programe care să se ocupe de consecințele acelor eliberate în trecut, munca sa este complementată de o mulțime de organizații și firme. Scopul împărțit de toți este de a face viitoarea noastră istorie a mediului mai bună decât cea trecută.

În pragul conferinței de la Copenhaga: perspectiva Comisiei Europene

Întrucât schimbarea climatică reprezintă o problemă atât de vastă, cele mai multe directorate generale din cadrul Comisiei sunt implicate în rezolvarea efectelor încălzirii globale, așa cum se prezintă ele la ora actuală, prin elaborarea de acțiuni care să ajute statele membre să se adapteze la viitoarele condiții climatice extreme și să lupte pentru a reduce emisiile acum.

Panorama a stat de vorbă cu **Direcția generală pentru mediu** pentru a-și face o idee asupra priorităților într-o perioadă atât de critică, ca un preambul al conferinței Națiunilor Unite asupra schimbării climatice (COP15), care se va ține în Copenhaga în decembrie.

Conferința de la Copenhaga are o deosebită importanță deoarece va stabili regulile de angajare în lupta contra schimbărilor climatice, de vreme ce Protocolul de la Kyoto se termină în 2012. Protocolul obligă doar țările industrializate să-și reducă emisiile cu o medie de doar 5,2% sub nivelul lui 1990, până în 2012. Această reducere nu este deloc suficientă ca să mențină limita de încălzire a temperaturii de 2°C. Prin urmare, este necesar un nou acord internațional astfel ca reducerile de emisii globale să fie mai radicale în perioada de după expirarea obiectivelor conferinței de la Kyoto în 2012.

Angajamentele concrete, obligatorii din punct de vedere juridic ale UE, de a reduce emisiile, au făcut-o lider mondial printre guvernele lumii. În 2007, în cadrul summit-ului de primăvară al UE, statele membre au aprobat în unanimitate să se oblige prin lege a reduce emisiile cu până la 20% până în 2020, în comparație cu 1990, și în mod unilateral și de bună voie chiar 30% dacă și alte țări vor fi de acord.

UE a venit cu propuneri clare în vederea atingerii unui acord global pentru stabilirea și apoi reducerea emisiilor, printre care trei obiective cheie:

- Obiective atinse de către țările dezvoltate și acțiunile adecvate luate de către acestea

- Finanțarea de acțiuni ale țărilor în curs de dezvoltare (atât pentru diminuarea efectului de seră, cât și pentru adaptarea la schimbările climatice)
- Punerea la punct a unei piețe eficiente a emisiilor de carbon

În cadrul UE-27, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră a fost de 9,3% în comparație cu 1990.

Unul dintre factorii decisivi pentru Comisia Europeană va fi modul de finanțare al țărilor în curs de dezvoltare, din partea cărora se speră o contribuție importantă. Acestea ar trebui să înceapă reducerea ratei de creștere a emisiilor lor cât mai curând posibil, apoi să-și reducă emisiile în mod ferm începând cu 2020-2025. Dacă situația actuală se menține, țările în curs de dezvoltare vor fi responsabile de 50% din emisiile globale până în 2020.

Țările în curs de dezvoltare au la îndemână numeroase opțiuni politice, ale căror beneficii pot depăși costurile, de exemplu: creșterea eficienței energetice, promovarea energiei reînnoibile, îmbunătățirea calității aerului, sau captarea metanului din surse ieftine, cum ar fi gropile de gunoi. Aceste politici ar putea fi întărite prin interschimbul de practici favorabile în domeniul elaborării de politici și cooperării tehnologice.

UE va continua și dezvolta eforturile sale de cooperare în această privință.

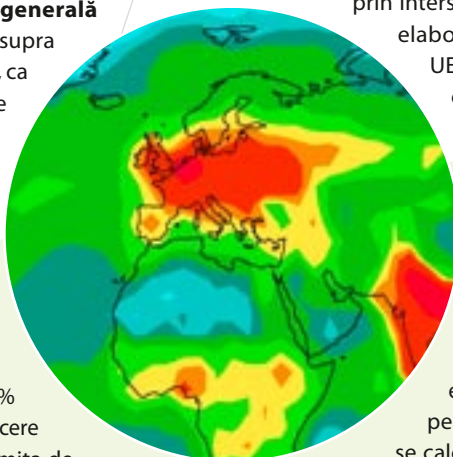
Este evidentă necesitatea de a găsi o cale prin care să se ajute țările în curs de dezvoltare în a face schimbări vitale, prin susținerea lor economică, iar Comisia Europeană speră că se va elabora un pachet de măsuri în vederea ajutorării țărilor cele mai sărace. Se întrevede o nevoie clară de a stabili cum să se finanțeze reducția emisiilor și cât de mulți bani trebuie cheltuiți pentru început, în următorii trei ani, iar apoi să se calculeze câți vor mai fi necesari în anii viitori.

Sumele necesare nu pot fi calculate, decât atunci când se va ști ce politici trebuie implementate.

Cercetarea și dezvoltarea reprezintă de asemenea componente importante în ajutorarea țărilor dezvoltate și în curs de dezvoltare, în vederea conlucrării dintre acestea. Se așteaptă ca bugetul UE pentru climat, energie și transporturi să crească din nou după 2013, după cum a fost cazul cu cel de al șaptelea program cadru de cercetare al Comunității.

Întrebați fiind dacă sunt optimiști, membrii Comisiei au subliniat că, doar menținând creșterea medie a temperaturii sub 2°C, emisiile de gaze cu efect de seră vor atinge valoarea maximă înainte de 2020, pentru ca apoi să se reducă cu 50% în comparație cu 1990, până în 2050. Fără a acționa în acest sens, este posibil temperatura medie globală să crească până la 4°C în acest secol – ceea ce, spune Comisia, pur și simplu nu trebuie să permitem.

Dacă va fi așa sau nu, se va decide în decembrie.

Decizii bazate pe date de încredere

Când miza este așa de mare, negocierile trebuie să fie bazate pe date sigure și uniforme, și în acest punct intră în acțiune Centrul comun de cercetare (CCC) al Comisiei Europene. Cu sediul la Bruxelles, centrul este de asemenea prezent în alte locații pe teritoriul Europei, incluzând Ispra în Italia și Sevilla în Spania. Centrul își are originile în cercetările nucleare, dar în anii '60 și-a extins activitatea, acoperind o gamă largă de domenii, incluzând mediul și economia.

În aceste condiții, înseamnă că Unitatea schimbării climatice din cadrul CCC, este foarte bine situată pentru a dezvolta și analiza cele mai noi modele de calcul și a crea scenarii exacte ale schimbării climatice. Datele obținute sunt utilizate, printre altele, de Națiunile Unite și diverse directorate din cadrul Comisiei. Dr. Frank Dentener, din cadrul acestei Unități, explică rolul Centrului: „vrem ca toți factorii de decizie politici și negociatorii să aibă acces la aceleași date. Noi analizăm, din SUA până în Japonia și China, rezultatele modelării schimbării climatice, astfel încât datele să poată fi comparate.”

În pragul Conferinței de la Copenhaga, mai multe din institutele CCC lucrează intens la elaborarea de scenarii aplicabile în domeniile utilizării energiei și agriculturii, pentru a numi doar două. Proiecțiile obținute vor arăta ce trebuie făcut pentru a atinge obiectivele reducerii de emisii, care sunt cele mai bune dar și cele mai negative aspecte ale unor anumite propuneri și cum să se distribuie eforturile între țările și regiunile lumii.

Instrumentele utilizate sunt: imagini prin satelit, modelarea pe computer și analiza avansată de date cantitative. Rezultatul: când liderii mondiali se vor întâlni la Copenhaga, discuțiile lor se vor baza mai ales pe date comparative, independente și transparente, ca și acelea furnizate de Unitatea schimbării climatice din cadrul CCC. Va fi, astfel, mai ușor de identificat orice lacune sau inadvertențe.

Energia eoliană marină, o importantă schimbare de atitudine

În timp ce factorii de decizie politici hotărăsc asupra viitorului planetei, un proiect cu finanțare regională face tot ce poate în vederea unei schimbări chiar acum.

Proiectul Power cluster se concentrează asupra unora din provocările majore pe care le înfruntă dezvoltarea energiei eoliene marine în regiunea Mării Nordului: acceptarea socială, cooperarea în afaceri și dezvoltarea competențelor. Pe măsură ce se acceptă faptul că schimbarea climatică reprezintă o problemă ce trebuie

ținută sub control, există o schimbare de atitudine în privința proiectului, din partea industriei de petrol și gaze, în special în domeniul energiei eoliene marine.

Pentru a promova comunicarea și cooperarea, proiectul reunește aceste domenii în cadrul de conferințe și târguri. Se speră, de asemenea, să se obțină fonduri pentru un studiu care să investigheze experiențele industriei de petrol și gaze din regiunea Mării Nordului, în special cea din Marea Britanie, Norvegia și Danemarca, luând în considerare lecțiile învățate și conceptele ce pot fi transferate industriei eoliene marine din regiunile partenere ale Danemarcei, Germaniei, Norvegiei și Marii Britanii.

Realizări și elaborări de politici pe termen lung

Acest proiect a dat rezultate pozitive în toate țările implicate – o experiență care va putea alimenta luarea de decizii naționale și internaționale. Proiectul a fost luat în seamă atât de către guvernul britanic în cadrul consultării pentru Cartea sa albă în domeniul energetic, cât și de cel german la revizuirea Legii surselor de energie reînnoibile.

Proiectul Power cluster a conlucrat îndeaproape și cu proiectul BALCOAST în regiunea Mării Baltice, explorând ceea ce a devenit rapid o chestiune centrală în gestionarea utilizării resurselor marine: amenajarea teritoriului. Proiectul a pus bazele unei utilizări internaționale coordonate a zonelor marine, a conceptului de registru teritorial transnațional și a strategiei de utilizare.

Durată	1.7.2008-30.6.2011
Buget total	5 milioane euro
Subvenții FEDER	2,3 milioane euro

Site-uri ale Comisiei Europene

Direcția Generală Politică Regională

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Planul strategic pentru tehnologii energetice

http://ec.europa.eu/energy/technology/set_plan/set_plan_en.htm

Capitala verde a Europei

http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/index_en.htm

Regulamentul FEDER (modificat) privind eficientizarea energetică

<http://www.europarl.europa.eu/oeil/FindByProcnum.do?lang=en&procnum=COD/2008/0245>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:126:0003:0004:EN:PDF>

http://www.greenovate-europe.eu/content/press_release

Site-uri UE despre schimbările climatice

http://ec.europa.eu/environment/climat/home_en.htm

<http://ec.europa.eu/environment/climat/campaign/index.htm>

http://ec.europa.eu/climateaction/index_en.htm

Site-uri ale proiectelor/organizațiilor menționate în acest număr

Economistul Jeremy Rifkin explică conceptul "cea de a treia revoluție industrială"

<http://www.foet.org/lectures/lecture-hydrogen-economy.html>

<http://thirdindustrialrevolution.ning.com/>

Odersun – celule fotovoltaice cu film subțire

<http://www.odersun.de/index.php?lang=en>

Proiectul INCENDI – combaterea incendiilor forestiere

<http://www.interreg3c.net/pdfdata/3S0132R.pdf>

Réunion, o soluție fotovoltaică pentru autonomie energetică

http://ec.europa.eu/environment/etap/inaction/showcases/france/415_en.html

Joint Research Centre (Centrul comun de cercetare)

<http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm>

Proiectul ESPACE – Amenajarea teritorială europeană: adaptarea la evenimentele climatice

<http://www.espace-project.org/>

Proiectul POWER cluster

<http://www.power-cluster.net/>

Stațiunea de cercetare antarctică neutră din punct de vedere a emisiilor de carbon

www.antarcticstation.org

Buletinul informativ al proiectului POWER cluster

<http://www.power-cluster.net/Newsandevents/POWERclusternewsletter/tabid/694/Default.aspx>

Programul regiunii Mării Nordului

<http://www.northsearegion.eu/ivb/home/>

Popakademie

<http://www.popakademie.de/index.php?id=1115>

Swansea University Centre for NanoHealth

<http://www.swan.ac.uk/nanohealth/>

Musikpark Mannheim

<http://www.musikpark-mannheim.de/web09/>

Informații despre evaluările ex-post

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/rado2_en.htm

The European Centre for Renewable Energy

<http://www.eee-info.net/cms/>

Organizații de lucru în rețea ale politicii regionale

<http://www.interreg4c.eu/>

<http://www.espon.eu/>

<http://urbact.eu/>

Alte site-uri utile

Site-uri ecologice amuzante de lucru în rețea:

<http://www.play4climate.eu/index.php?lang=en>

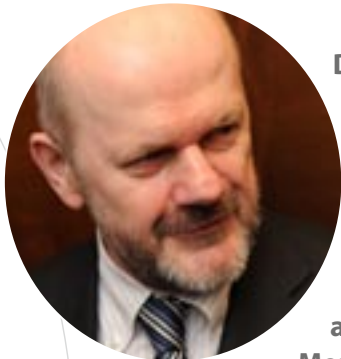
Principalele site-uri internet pentru numărul următor

Rețeaua Inform a Direcției Generale Politică Regională

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/index_en.cfm

UN NOU COMISAR ÎNSĂRCINAT CU POLITICA REGIONALĂ –

PREZENTAREA DOMNULUI PAWEL SAMECKI

DI Samecki este de profesie economist și a deținut funcția de director al departamentului internațional al Băncii Naționale a Poloniei, unde a fost responsabil cu relațiile externe ale băncii. El a fost de asemenea, supleant al Băncii Mondiale, membru al Comitetului economic și financiar (ECOFIN) și membru al Comitetului de relații internaționale în cadrul Băncii Centrale Europene.

După propriile sale cuvinte...

„Politica regională europeană promovează o dezvoltare echilibrată a Uniunii și țintește către reducerea disparităților dintre regiunile sale.

Acordând o mare atenție zonelor mai puțin dezvoltate, această politică investește pe tot teritoriul UE, pentru a îmbunătăți funcționarea pieței unice și a oferi cetățenilor, indiferent de zona

în care locuiesc, posibilitatea de se bucura de toate beneficiile integrării economice. Politica regională investește în modernizarea infrastructurii, inovație, susținerea întreprinderilor mici și mijlocii precum și a «economiei verzi», în vederea creșterii competitivității globale a Europei.

Politica regională ajută regiunile să se dezvolte și să creeze locuri de muncă prin impulsionează punctelor forte și a potențialului lor. Această politică reprezintă de asemenea instrumentul principal al susținerii economiei reale în perioada actuală de criză economică.

Ca și comisar responsabil cu politica regională, consider că-mi revin două sarcini importante. În primul rând, să continui simplificarea acestei politici și să accelerez implementarea pe teren, astfel încât regiunile să obțină beneficii pe termen lung, sustenabile. În al doilea rând, să elaborez un document de referință asupra drumului de urmat al politicii regionale, bazându-mă pe dezbaterile inițiate de predecesorul meu Danuta Hübner. Sper cu tărie că această politică necesită să-și continue dezvoltarea pentru a se asigura că regiunile UE sunt pregătite să facă față provocărilor pe care le avem de înfruntat la ora actuală și în anii viitori.”

Evaluarea ex-post

Sunt disponibile acum primele rezultate ale evaluării ex-post ale programelor politicii europene de coeziune pe perioada 2000-6. DG REGIO a lansat evaluarea FEDER în 2007, ce constă în 12 pachete de lucru interconectate ce tratează diferite aspecte ale politicii. Aceasta va culmina într-o sinteză ca va fi publicată la începutul lui 2011.

Obiectivul evaluărilor este acela de a scoate la iveală probe ale efectelor politicii și de a înțelege ceea ce funcționează și ce nu și de ce. Aceste probe sunt dezbătute de către Comisie, statele membre, regiuni și alți acționari, astfel încât această politică să poată fi îmbunătățită pe viitor.

În iunie 2009, DG REGIO a invitat evaluatorii a trei pachete de lucru să-și prezinte constatările asupra sistemelor de implementare, efectelor FEDER asupra egalității dintre femei și bărbați și demografiei, precum și asupra eficienței principalelor proiecte. La sesiune au participat reprezentanți ai statelor membre și sferei academice. Aceasta reprezintă începutul unei dezbateri ce va continua cu prilejul a Open Days (asupra mediului, transportului și programelor URBAN) și a altor evenimente în cursul acestui an.

Comitetului parlamentar – Regi

Au fost anunțați noii membri ai Comitetului parlamentar de dezvoltare regională - Regi. Acest comitet va fi prezidat de dna Danuta Hübner, fost comisar al politicii regionale. Vicepreședinți sunt: dl Georgios Stavrakakis, dl Markus Pieper, dna Feliz Hyusmenova și dl Michail Tremopoulos.

Comitetul este responsabil atât cu politica regională, cât și cu cea de coeziune, în special:

- Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de coeziune precum și alte instrumente ale politicii regionale ale Uniunii;
- evaluarea impactului altor politici ale Uniunii asupra coeziunii economice și sociale;
- coordonarea instrumentelor structurale ale Uniunii;
- regiunile și insulele ultraperiferice ca și cooperarea transfrontalieră și interregională;
- relații cu Comitetul regiunilor, organizațiile de cooperare interregională și autorități locale și regionale.

Informațiile noastre actualizate periodic despre... În fiecare ediție, Panorama descoperă felul în care două proiecte se desfășoară din perspectiva oamenilor care le gestionează. Analizăm sușurile și coborâșurile gestionării proiectelor finanțate de la FEDER: identificarea problemelor și comunicarea soluțiilor.

PROIECT

1

ÎN INTERIORUL POPAKADEMIE

Mannheim, nu numai că găzduiește cei 2 000 m² ai Musikpark-ului, dar este și unica universitate ce oferă posibilitatea de licențiere în domeniul muzicii moderne – Popakademie, Universitatea de muzică ușoară și antreprenariat muzical. Pentru această ediție Panorama vizitează Popakademie, proiect înfrățit cu Musikpark, destinația noastră obișnuită.

Fapte și cifre

Contribuția FEDER: 2,6 milioane euro
Cofinanțare națională: 776 000 euro

Mannheim – un oraș care se reinventează

Confruntat cu problema tranziției de la centru industrial la un oraș bazat pe o economie modernă, viabilă, Mannheim a avut clarviziunea de a alege industria muzicală, iar acum găzduiește atât Musikpark cât și Popakademie. Trecerea de la fabricare la muzică a fost plănuită de consilierul cultural Dr. Kurz, acum primar al orașului.

Orașul se pretează de minune acestei schimbări, după cum explică Udo Dahmen, directorul Popakademie, „Mannheim a fost întotdeauna preferat de muzicieni și unele dintre cele mai mari evenimente au avut loc aici”. Autoritățile municipale recunosc importanța talentului, toleranței și tehnicii. Orașul are talent, toleranța se manifestă în modul în care a absorbit cel mai mare număr de imigranți turci din Germania, în afară de Berlin, și găzduiește 160 de alte naționalități. Așa că acum stimulează tehnica, și aici intră în scenă Popakademie și proiectul său aferent.

Competiție dură pentru cursurile de la Popakademie

Cu 700 de candidați la 400 de locuri, Popakademie își deschide porțile doar către cei mai buni. „Sunt în căutarea a celor mai talentați și deosebiți”, explică dl Dahmen. Industria pop nu este ceva obișnuit, iar universitatea îi selectează doar pe acei pe care-i consideră capabili de a-i face față.

O privire aruncată asupra ofertelor explică popularitatea universității, întrucât are două cursuri. Cursul de antreprenariat muzical deschide calea viitorilor manageri de evenimente și label, specialiști în marketing și impresariat. Cea mai mare casă de discuri a Germaniei, Universal, și-a mutat programele educaționale din Berlin la Mannheim. Acest departament colaborează și cu MTV, Sony și AOL. Pentru cei interesați mai mult de a fi pe scenă, există pe lista ofertelor un curs de compoziție de muzică pop. Acest curs îi ajută pe artiști în dezvoltarea creativității dar le oferă și solide cunoștințe de afaceri – este puțin probabil

ca vreunul din absolvenții Popakademie să cadă pradă managerilor lipsiți de scrupule. În sfârșit, în pas cu timpurile, există și un curs de management de inovație digitală ce le oferă studenților cunoștințe în domeniul inovației digitale, chestiuni de proprietate intelectuală și marketing prin internet. Acest curs face parte din departamentul de antreprenariat.

„Faptul că suntem o universitate cu drepturi depline înseamnă că putem fi flexibili și ține pasul cu industria pentru care îi pregătim pe studenți”, explică dl Dahmen.

Iar cei trei ani chiar rentează, doi dintre studenți sunt în turneu cu cântăreața britanică Sara Brightman, un altul are un mix în US top 40 și 90% din absolvenții de antreprenariat au loc de muncă permanent. E mai dificil accesul la situația muzicienilor, dar se pare că 85% sunt angajați în domeniul pe care l-au ales.

La conducerea Popakademie

Universitatea s-a dovedit a fi așa de populară, încât se va extinde clădirea principală prin adăugarea a două etaje care să adăpostească cursuri de masterat. „E limpede că trebuie să ne îndreptăm în această direcție”, explică el.

Dl Dahmen e sigur că fără ajutor de la Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER), Popakademie nu ar fi putut fi înființată. Pentru finanțarea clădirii principale s-au alocat 1,7 milioane de euro și acum au la dispoziție a doua clădire ce a primit puțin sub 1 milion de euro de la FEDER. În total sunt 2 500 m² ce găzduiesc săli de repetiție și studiouri ce utilizează cea mai avansată tehnologie în domeniu. „Un investitor particular nu ar fi putut investi la o asemenea amploare, iar universitatea trebuie să investească în cercetare. Echipamentul și instalațiile sunt vitale”, explică dl Dahmen.

Popakademie este un parteneriat privat-public, 75% deținut de oraș și stat, iar restul împărțit între diverse companii. Unul dintre sponsori este BASF. „Avem legături strânse cu ei. Ei au 32 000 de angajați și au simțit întotdeauna nevoia de a investi în ei. Aceasta ia adesea forma de activități culturale, inclusiv concerte”, spune dl Dahmen.

Deși este sigur că sprijinul a fost vital pentru succesul inițiativei, dl Dahmen este la fel de convins că procesul solicitării de finanțare europeană ar putea fi simplificat. „Trebuie să angajez personal administrativ doar pentru a se ocupa de hârtogărie”, spune el. Și în timp ce goana după documente devine complicată, poate fi, de asemenea, o povară doar a face ca proiectul să se încadreze în tipul de proiecte pe care UE le finanțează. „Uneori nu putem lăsa proiectul să vorbească de la sine. Poate că din cauză că este un proiect neobișnuit, am impresia că trebuie să dăm formă a ceea ce facem după criteriile pre-existente”.

A fost aprobată construirea unei clădiri de ultimă generație

Confirmarea la începutul lui iulie, e un semn că pe parcursul acestui an vor începe lucrările la o clădire de ultimă generație care să adăpostească CNH. Se vor investi 34 de milioane de euro în Institutul pentru Life Sciences, dintre care 14,8 milioane au reprezentat contribuția Fondului European de Dezvoltare Regională, prin Obiectivul convergență. Dr. Tim Claypole, membru al comitetului executiv, persoana de contact obișnuită a publicației Panorama, este ocupat cu diverse calcule. „E fantastic să începi, știind că faza următoare e asigurată”, explică el. „Acum trebuie să fim siguri de specificații și de cum să distribuim bugetul în cel mai adecvat mod”.

În timp ce clădirea se afla doar în fază de proiect, numărul exact al conductelor de ventilație și distribuirea spațiului pe metri pătrați, nu erau la ordinea zilei. Dar, întrucât clădirea este pe cale să transforme din plan arhitectural în realitatea construcției, brusc, fiecare cavitate contează iar dimensiunea exactă a camerelor devine crucială. „Am auzit de cazuri în care, mari instalații industriale au fost construite cu o fracțiune prea mică, astfel încât echipamentele nu au avut loc”, spune dl Claypole.

Acum că au o idee clară asupra a ceea ce este necesar, specificațiile se modifică puțin – camere sterile mai spațioase și ventilație în plus, pot mări costurile și dl Claypole jonglează cu rezultatele ofertelor. „Unele oferte pot fi cu 30% mai scăzute decât cele mai ridicate, dar trebuie să fim atenți la eventuale costuri ascunse. Ceva care arată ieftin pe hârtie, se poate dovedi mai scump pe termen lung”.

Vor fi doi ani exigenți, la sfârșitul cărora, universitatea se poate mândri cu un centru de life science fără egal în Europa.

Buget vechi, fonduri noi – revizuirea alocațiilor

Când fondurile au fost alocate și sunt necesari doi ani până ca ele să sosească, poți fi sigur că cifrele nu vor mai fi de actualitate și că e timpul să se recalculeze bugetul. „Ideea e, că echipamentul trebuie să corespundă produsului livrabil”, explică el. Responsabil cu asistarea unui număr exact de companii și cu crearea a anumitor produse, dl Claypole se concentrază asupra procurării de echipamente prioritare cu care să se atingă aceste obiective.

O surpriză plăcută a constituit-o faptul că unele dintre piesele echipamentului necesar au putut fi găsite pe Ebay. „De vreme ce este o licitație competitivă, ne conformăm regulilor UE, iar rezultatul este un echipament bun la un preț excelent”. Chiar dacă se iau în calcul costurile reparațiilor, echipamentul tot este mai ieftin decât unul nou. „În climatul economic actual, topitoriile de siliciu specializate sunt falimentare sau se îndreaptă către alte procesări, astfel încât apar materiale surprizătoare”, explică dl Claypole. În timp ce planifică bugetul, aceste surse neașteptate de material sunt o încântare.

Prin reunirea lumii academice, a sectorului privat și a Serviciului Național pentru Sănătate, CNH urmărește să aplice nanotehnologia la depistarea bolilor și identificarea tratamentului adecvat.

Fapte și cifre

Puțin peste 21 de milioane de euro urmează a fi investite în Centrul pentru Nano sănătate în cadrul obiectivului convergență. Finanțarea a început în 2009 și se derulează pe parcursul a peste 5 ani.

Chiar dacă s-a stabilit finanțarea, nu este deloc ușoară selecția persoanelor potrivite care să fie angajate în echipă. Găsirea de specialiști în plastic de imprimare din domeniul electronic reprezintă o provocare. Proiectul i-a recrutat pe unii din membrii săi, dar căutarea continuă, chiar și în Statele Unite sau în altă parte. După cum se exprimă dl Claypole „trebuie să scotocim după oamenii de care avem nevoie”.

Rolul centrului – transformarea conceptelor în realitate

Cei ce vor fi recrutați vor juca un rol crucial în dezvoltarea de tehnologii vârf în Europa. În timp ce universitățile dezvoltă conceptele, Centrul de Nanosănătate va juca importantul rol de punte de legătură între teorie și producția în serie. Munca centrului constă tocmai în a transforma în produs o idee teoretică. Întreprinderile pot apoi prelua conceptul, testat mai întâi la Centru, și introduce în producția în serie.

Echipa lui Claypole are în vedere și un sistem de iluminat cu consum redus de energie, în cooperare cu institutul Holst din Eindhoven. Înființat prin al șaptelea program cadru pentru cercetare al UE, acesta conlucrează cu Philips la electronica bazată pe polimeri, ca alternativă la siliciu. „O aplicație deosebit de interesantă ar fi integrarea electronicii bazate pe polimeri în domeniul medical”, explică el.

Pentru dl Claypole, ceea ce face ca negocierea cu constructorii să merite osteneală, este exploatarea teoriei în domeniul tehnologiei avansate prin schimbul de know-how dintre institutele de cercetare.

„Ceea ce contează, e a dezvolta ceva utilizând cunoștințele noastre, scoaterea acestei tehnologii din laborator și introducerea în uzine, pe care le putem învăța apoi cum să fabrice produsul”, explică el.

COMUNICAREA – UN AVANTAJ PENTRU PLANETĂ

Comunicarea – un avantaj pentru planetă

Agenda schimbărilor climatice a fost inclusă în toate aspectele politicii regionale ale UE și reprezintă un factor cheie al modului în care operează programele și interacționează între ele. Variete rețele și programe acoperă diverse aspecte ale politicii regionale, ajutând oamenii să-și împărtășească cunoștințele și să creeze o legătură comună între diferite tipuri de investiții. În această ediție a Panoramei, vom arunca o privire asupra ESPON, URBACT și INTERREG.

ESPON (European Spatial Planning Observation Network – Observator în rețea a amenajării teritoriale europene)

ESPON prezintă trei aspecte importante legate de climă: monitorizează impactul schimbărilor climatice asupra diferitelor tipuri de peisaje pe teritoriul UE, garantează ca schimbările climatice sunt integrante în luarea de decizii politice și susține proiectele de energie reînnoibilă.

„Schimbarea climatică este o parte integrantă a programului ESPON 2013, deoarece reprezintă o tendință globală, ce afectează dezvoltarea teritorială peste tot în Europa”, spune Peter Mehlbye, director al Unității de coordonare a ESPON. „Proiectele noastre

legate de schimbarea climatică vor studia cu atenție impactul climei asupra competitivității și coeziunii regionale atât în diverse tipuri de teritorii, cât și în Europa ca întreg”.

Orientarea viitoare a orașelor (Future Orientation for Cities – FOCl)

Finanțare FEDER: 748 000 de euro

Buget total: 999 000 de euro

Durată: septembrie 2008-septembrie 2010

În studiul său, ESPON își îndreaptă atenția asupra modului în care se dezvoltă orașele și aglomerațiile urbane precum și impactul pe care acestea le au asupra mediului. Marile zone urbane concentrează creșterea economică și sunt vitale în atingerea a multora din obiectivele strategiei de la Lisabona în materie de locuri de muncă și îmbunătățire condițiilor de viață. În același timp, ele prezintă mai mult interes din partea celor însărcinați cu implementarea politicilor de sustenibilitate, cum ar fi Carta de la Leipzig pentru orașelor sustenibile.

RegEnergy

Date și cifre:

- Contibuția FEDER: 831 000 euro
- Buget total: 1,2 milioane euro

Durată: aprilie 2005-septembrie 2007

O simplă privire asupra boilerului dvs., vă va face să înțelegeți cât de necesar este progresul în domeniul sistemelor europene de încălzire. La ora actuală a crescut cererea de încălzire, răcire și climatizare, ceea ce reflectă factorii climatici și exigențe crescute ale standardului de viață. Dar aceste cerințe angrenează costuri mai ridicate și pun la încercare calitățile ecologice a principalelor noastre surse.

RegEnergy, finalist al RegioStars în 2009, îi ajută pe actorii din sectorul încălzirii să beneficieze de ideile inovatoare și de noile tehnologii din întreaga UE. RegEnergy este o rețea informațională ce reunește 18 parteneri din 11 țări, pentru a promova o furnizare sigură a surselor de energie reînnoibilă, și, în același timp, pentru a diminua discrepanțele regionale legate de furnizarea și utilizarea energiei.

Principalele obiective ale proiectului sunt:

- Crearea unei rețele de regiuni inovatoare în domeniul încălzirii și climatizării;
- Propagarea politicilor bazate pe bună practică și a informațiilor în privința finanțării disponibile, precum și sprijin la reproducerea proiectului în alte zone;
- Identificarea de cazuri de referință municipale inovatoare și ale politicilor model ce au în vedere restructurarea durabilă a sectorului încălzirii.

Proiectul s-a adresat mai ales factorilor de decizie politică și urbanistilor municipali și regionali, serviciilor și companiilor de energie regionale și municipale, autorităților și agențiilor de dezvoltare regională, ca și celor care pot promova reproducerea proiectului în altă parte, cum ar fi asociațiile municipale și regionale.

Una dintre reușitele notabile ale proiectului, a reprezentat-o dezvoltarea unui instrument web pentru factorii de decizie municipali și regionali, reg-energy.org, care să-i ajute să caute exemple de bună practică în domeniul politicii și finanțării și să dezvolte metode pozitive de punere în practică a proiecte de încălzire și climatizare durabile, în regiunile sau comunitățile lor.

Studiul FOCI va examina impactul asupra mediului, al dezvoltării centrelor urbane și al periferiilor și provocările pe care acestea le determină. Experiența extinderii urbane din trecut se va combina cu noi concepte de durabilitate pentru a promova o dezvoltare urbană care să fie pozitivă atât pentru economie cât și pentru mediu.

ReRISK

Finanțare FEDER: 524 000 de euro

Buget total: 700 000 de euro

Durată: iulie 2008-iulie 2010

Acest studiu de doi ani se concentrează asupra oportunităților de a dezvolta mai multe energii reînnoibile. Studiul se profilează pe fundalul creșterii prețurilor la energie și a unei potențiale sărăciri energetice și abordează obiectivele de durabilitate aprobate de ministrii UE în cadrul Agendei teritoriale 2007. Rezultatele studiului vor constitui probe solide și echilibrate asupra impactului regional cauzat de costurile combustibililor, precum și asupra modului în care acest fapt va afecta, la rândul său, competitivitatea și coeziunea regiunilor europene pe termen lung.

URBACT

În domeniul dezvoltării urbane, URBACT veghează ca partenerii șefi de proiect să aibă șansa de a comunica și schimba informații asupra ideilor inovatoare utilizate în propriile lor proiecte specializate.

Lucrul la proiect, în sine, se află în întregime în mâinile orașelor ce primesc finanțare UE iar prioritățile sunt trasate de comunitățile și întreprinderile locale. URBACT intervine într-un punct mai înalt al lanțului politic, finanțând 28 de rețele care crează oportunități de comunicare între 181 de orașe și 5 000 de participanți de pe teritoriul UE, ca și din Norvegia și Elveția. Fiecare rețea acoperă teme economice, sociale și de mediu și este condusă de o organizație parteneră șef și de un expert șef.

INTERREG IVC

Buget FEDER: 321 milioane de euro

Programul INTERREG continuă să se afle în fruntea cooperării dintre regiuni și statele membre, ca parte a angajamentului UE de a oferi mai multă valoare adăugată contribuabililor săi. Acest program se concentrează asupra inovației și mediului pe 2007-2013 și este strâns legat de importanța dată la nivelul UE dezvoltării durabile, inovației și a locurilor de muncă. Mai este cunoscut și sub numele noua strategie de la Lisabona. O parte a beneficiilor o reprezintă schimbul reciproc de experiență, în timp ce în alte cazuri, regiunile cu mai

puțină experiență pot conlucra cu cele mai avansate. Această cooperare impusionează, mai presus de toate, utilizarea celor mai bune practici în gestionarea programelor de dezvoltare principale. „Dat fiind faptul că efectele schimbării climatice nu cunoaște frontiere, e clar că, cooperarea interregională poate aduce valoare adăugată,” spune Michel Lamblin, directorul programului INTERREG IVC. „Regiunile pot face schimburi de experiență, evalua ceea ce deja este pus la punct în altă parte și elabora cel mai adecvat răspuns pentru regiunea lor. Pentru regiunea implicată este o evidentă economisire de timp și bani.”

Proiectele INTERREG sunt caracterizate de două teme importante: în primul rând, cele legate de inovație și de economia bazată pe cunoaștere, și, în al doilea rând, proiecte ce privesc mediul și protecția contra riscului. În această a doua categorie, sunt luate în calcul numeroase domenii deschizătoare de drumuri, incluzând cele mai noi metode de gestionare forestieră și surse reînnoibile de energie.

FUTUREforest

Pădurile joacă un rol vital în menținerea balanței ecologice și poate, de asemenea, constitui calea spre multe îmbunătățiri. Proiectul FUTUREforest reunește autorități ale gestiunii forestiere din opt regiuni care să facă schimb de informații în privința multor aspecte practice, cum ar fi extinderea biodiversității, îmbunătățirea balanței hidrologice și structurii solului și obținerea de profituri din produse forestiere. Colaborarea lor va impulsiona interschimbul de bune practici și le va aduce orientări strategice pentru deciziile politice viitoare. În total, acestui proiect îi sunt destinate 1,9 milioane de euro (FEDER 1,5 milioane) pe o perioadă de trei ani.

RegioClima

Schimbările climatice au loc indiferent dacă vrem sau nu, iar proiectul RegioClima încearcă să scoată ce e mai bun din această situație adversă, prin găsirea de modalități de adaptare. Celor opt parteneri ai acestui proiect le-au fost alocate 1,6 milioane de euro de la FEDER. Misiunea lor este de a găsi modurile de adaptare cele mai bune și a integra noi abordări în programele de dezvoltare regională.

NUMĂRUL TRECUT

Ultima ediție a Panoramei a tratat strategia UE pentru regiunea Mării Baltice. Având 8 000 km de coastă repartizate pe teritoriul a opt state membre, condițiile de mediu ale Mării Baltice continuă să se deterioreze. În iunie 2009 Comisia a adoptat strategia UE pentru regiunea Mării Baltice ce are ca scop de a face această parte unică a Europei durabilă din punct de vedere al mediului, prosperă, accesibilă, atractivă și sigură. Strategia constituie de asemenea un important prim pas spre o implementare regională a Politicii maritime integrate. Deși strategia în sine nu dispune de o finanțare proprie, mai mult de 44 miliarde de euro vor fi alocate Balticii în cadrul politicii regionale a UE și alte finanțări UE între 2007 și 2013. Noi proiecte vor coordona munca unui mare număr de persoane și organizații implicate în această zonă. Atingând multe aspecte ale vieții de zi cu zi în regiune, proiectele vor contribui, de exemplu, la reducerea nivelurilor înalte ale poluării marine, îmbunătățirea sistemelor de transport și a rețelelor energetice, precum și consolidarea măsurilor de protecție în caz de urgență majoră pe mare și pe uscat. Strategia UE pentru regiunea Mării Baltice a fost trimisă Parlamentului și Consiliului în vederea dezbaterii și acordului final.

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/baltic/index_en.htm

NUMĂRUL VIITOR

Viitoarea ediție va trata asupra comunicării în privința politicii regionale UE: creșterea transparenței și vizibilității politicii a fost elementul cheie al reformei politicii de coeziune 2007-2013. În viitoarea noastră ediție a Panoramei vă vom prezenta exemple de activități de comunicare reușite și inovatoare în cele 271 de regiuni ale UE. Vom analiza cum se comunică cu succes chiar și cu un buget mic, exploatând cele mai recente tehnologii media, care sunt cerințele comunicării și motivul pentru care o comunicație eficientă este așa de importantă pentru politica regională. Doi jurnaliști regionali vă vor spune de ce tip de informații aveți nevoie pentru a vă exprima opiniile, iar un responsabil în domeniul comunicării de programe cu buget limitat vă va împărtăși experiența sa în cum să atrageți opinia mass media.

Scriveți la regio-panorama@ec.europa.eu și povestiți-ne despre cea mai reușită acțiune de comunicare și ce elemente ale politicii regionale vă atrag atenția în acest moment.

DATE	EVENIMENTE	LOCAȚIE
1 octombrie 2009	Conferința „Cum sprijină politica de adeziune dezvoltarea rurală?” http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_en.cfm	Bruxelles (BE)
5-8 octombrie 2009	Open Days – Săptămâna europeană a regiunilor și orașelor: provocări globale, reacții europene http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2009/	Bruxelles (BE)
15 octombrie 2009	Conferința președinției suedeze asupra mediului, schimbărilor climatice și securității – înfruntarea provocărilor http://www.se2009.eu/en/meetings_news/2009/10/15/conference_on_environment_climate_change_and_security	Stockholm (SE)
15 octombrie 2009	Workshop „Politica de coeziune, inovație și strategia regiunii Mării Baltice la nivel local” http://www.in.ee/	Tallinn (EE)
15-16 octombrie 2009	Conferința internațională „Rețea ecologică în Alpi – o reacție împotriva schimbărilor climatice ce vor conserva biodiversitatea?” http://www.alparc.org/event-calendar/events-of-alparc	Berchtesgaden (DE)
27-29 octombrie 2009	Simpozion internațional „Strategii de adaptare la schimbările climatice regiunile Europei” http://www.regional-climate.eu/	Düsseldorf (DE)
30 octombrie 2009	Workshop „Dezvoltare și competitivitate prin resurse de energie reînnoibile” http://www.pohjois-savo.fi/	Kuopio (FI)
30 noiembrie-1 decembrie 2009	Conferința „Noi metode de evaluare a politicii de coeziune: promovarea responsabilității și a instruirii” http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/evaluation2009/index_en.htm	Varșovia (PL)
7-18 decembrie 2009	Conferința Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP15) http://en.cop15.dk/ http://unfccc.int/	Copenhaga (DK)
10-12 decembrie 2009	Conferința președinției suedeze asupra politicii regionale și dezvoltării teritoriale http://www.se2009.eu/kiruna10december	Kiruna (SE)
21-22 mai 2010	Conferința anuală Regiunile în favoarea schimbărilor economice și acordarea premiului RegioStars Awards 2010 http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/index_en.cfm	Bruxelles (BE)

Aflați informații despre principalele evenimente legate de politica regională pe site-ul http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_en.cfm

EXPRIMAȚI-VĂ OPINIA

Panorama așteaptă cu interes comentariile și întrebările dumneavoastră. Subiectul ediției următoare va fi dedicat comunicării în privința politicii regionale.

Vrem să știm care sunt opiniile dumneavoastră. Povestiți-ne despre realizările dumneavoastră în domeniul comunicațiilor, despre metode eficiente de comunicare sau chiar despre experiențe mai puțin reușite sau dificultăți întâlnite în încercarea de a face proiectele de cofinanțare vizibile. Vom alege o parte din comentariile și întrebările dumneavoastră și le vom transmite unor experți din domeniu în noua noastră secțiune Diagnosticarea problemelor. Puteți de asemenea să ne comunicați ce aspecte ale politicii regionale vă atrag atenția în acest moment. Așa că, dacă aveți ceva de spus, profitați de ocazie. Puteți pune întrebări sau exprima opiniile despre acest aspect sau un altul legat de politica regională contactând:

regio-panorama@ec.europa.eu

KN-LR-09-031-RO-C

ISSN 1830-933X

© Uniunii Europene, 2009
Reproducerea este permisă cu condiția menționării sursei.

Tipărit în Belgia

OFICIUL PENTRU PUBLICAȚII AL UNIUNII EUROPENE
2985 Luxembourg

Comisia Europeană, Direcția Generală Politică Regională
Unitatea B1 – Comunicare, informare și relații cu țările terțe
Raphaël Goulet
Avenue de Tervueren 41, 1040 Bruxelles
Fax +32 22966003
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

■ Oficiul pentru Publicații